

Niniejszy dokument zawiera najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem umowy ubezpieczenia i zawarte są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia WARTA ROLNE o symbolu C7810 (zwanymi dalej OWU). Powyższe OWU obowiązują od dnia 16 października 2019 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Warta Rolne to idealne uzupełnienie dla ubezpieczeń obowiązkowych (OC rolnika, budynków rolniczych). Zapewnia kompleksowe ubezpieczenie mienia typowego dla branży rolnej: specyficznych zabudowań, urządzeń, a także plonów oraz zwierząt gospodarskich. W pakiecie ubezpieczeń rolnych można swobodnie łączyć ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne, dopasowując ofertę do własnych indywidualnych potrzeb.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ budynki rolnicze w zakresie dodatkowym, rozszerzającym ochronę ponad postanowienia ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych
- ✓ ruchomości domowe
- ✓ budowle
- ✓ silosy
- ✓ urządzenia
- ✓ produkty rolne, materiały i zapasy
- ✓ zwierzęta gospodarskie

w zakresie zdarzeń losowych takich jak: silny wiatr, stłuczenie, uderzenie pojazdu oraz innych określonych w §3 OWU

- ✓ maszyny rolnicze (sprzęt) – AgroCasco

w zakresie zdarzeń losowych takich jak: pożar, silny wiatr, wypadek oraz kradzieży z włamaniem lub rabunku, a także innych określonych w §3 OWU

ubezpieczenia dodatkowe:

- ✓ następstwa nieszczęśliwych wypadków (NNW)
- ✓ assistance
- ✓ rzeczy osobiste poza gospodarstwem rolnym
- ✓ nagrobki

w zakresie określonym w §9, §11, §14, §16 OWU

- ✓ odpowiedzialność cywilna (OC) w życiu prywatnym – uzupełnienie obowiązkowego ubezpieczenia OC rolnika na wypadek szkód wyrządzonych innym, niezwiązanym z posiadaniem gospodarstwa rolnego, w tym amatorskim uprawianiem sportu, posiadaniem zwierząt domowych oraz innych wskazanych w §7 OWU

Suma ubezpieczenia:

- ✓ suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- ✗ namiotów, tuneli foliowych
- ✗ budynków i budowli przeznaczonych do rozbiórki
- ✗ słomy przechowywanej poza budynkami rolniczymi, budowlami
- ✗ pszczoł i uli
- ✗ ryb i urządzeń służących do hodowli ryb
- ✗ drobiu rzeźnego (powyżej 100 sztuk) i nieśnego (powyżej 80 sztuk)
- ✗ pojazdów podlegających rejestracji, motocykli, motorowerów, a także przyczep i naczep
- ✗ ciągników rolniczych, pojazdów typu quad
- ✗ maszyn rolniczych w wieku powyżej 30 lat
- ✗ silosów do przechowywania biomasy energetycznej, surowców mineralnych i kruszywa, tworzyw sztucznych i substancji
- ✗ zwierząt hodowlanych, których chów prowadzony jest w ramach działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem koni, bydła, owiec, kóz i trzody chlewnej oraz królików do 50 sztuk
- ✗ osób, które ukończyły 67. rok życia – w zakresie NNW
- ✗ oraz pozostałych wskazanych §4, §5, §8, §10, §13, §15, §17

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Warta nie odpowiada za szkody:

- ! poniżej 100 zł – w ubezpieczeniu nagrobków
- ! wynikające z braku przeglądów technicznych, badań okresowych lub innych obowiązków, do których zobowiązują przepisy prawa

powstałe w wyniku:

- ! umyślnego działania klienta lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym
- ! powodzi – przez okres 30 dni od dnia zawarcia nowej umowy ubezpieczenia
- ! zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych poprzez niezamknięte okna, drzwi, inne otwory

Pozostałe ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności wskazane zostały w §4, §5, §8, §10, §13, §15, §17.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie obowiązuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z zastrzeżeniem, iż:

- ✓ ubezpieczenie OC w życiu prywatnym obejmuje ochroną teren całego świata (z wyłączeniem terytorium USA i Kanady) pod warunkiem rozszerzenia zakresu ubezpieczenia
- ✓ ubezpieczenie NNW obejmuje teren całego świata

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

- podanie aktualnych danych, niezbędnych do zawarcia umowy ubezpieczenia, zgodnie ze stanem faktycznym i według najlepszej wiedzy, na dzień składania wniosku (Ubezpieczający)
- opłacenie składki za cały okres ubezpieczenia lub zgodnie z harmonogramem określonym w polisie (Ubezpieczający)
- zawiadomienie Warty o wszelkich zmianach okoliczności, podanych podczas zawierania umowy ubezpieczenia (Ubezpieczający/Ubezpieczony)
- użycie dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów (Ubezpieczony)
- powiadomienie policji o każdym przypadku kradzieży z włamaniem, usiłowania lub dokonania rabunku, dewastacji, a także utraty przedmiotów ubezpieczenia podczas akcji ratowniczej, nie później niż w ciągu 24 godzin od ujawnienia się zdarzenia (Ubezpieczony)
- zgłoszenie szkody do Centrum Obsługi Klienta Warty, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zaistnienia szkody lub uzyskania informacji o niej (Ubezpieczony)

Szczegółowe informacje na temat obowiązków Ubezpieczonego podane są w §29, §30, §31, §32, §33 OWU.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka lub jej pierwsza rata powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub później, jeżeli takie były ustalenia w umowie ubezpieczenia, zgodnie z harmonogramem określonym w umowie ubezpieczenia: jednorazowo lub w ratach, gotówką, kartą płatniczą lub przelewem bankowym, w zależności od dostępności danej formy płatności w punkcie sprzedaży.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od dnia uzgodnionego i wskazanego w polisie, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem indywidualnych uzgodnień (płatność po rozpoczęciu ochrony ubezpieczeniowej).

Umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność Warty ustaje wraz z:

- upływem okresu ubezpieczenia
- upływem terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty z zagrożeniem rozwiązania umowy (w przypadku braku opłacenia kolejnej raty składki)
- chwilą poinformowania o wyczerpaniu sum ubezpieczenia
- chwilą wypłaty odszkodowania za całkowite zniszczenie lub utratę wszystkich przedmiotów ubezpieczenia

W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli prawa z umowy nie zostały przeniesione na nabywcę, umowa ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Szczegółowe informacje na temat okresu ubezpieczenia i czasu trwania odpowiedzialności znajdują się w §22.

Jak rozwiązać umowę?

Od umowy ubezpieczenia można odstąpić za pomocą pisemnego powiadomienia w terminie:

- 30 dni od dnia zawarcia umowy – osoby fizyczne
- 7 dni od dnia zawarcia umowy – przedsiębiorcy
- 30 dni od dnia poinformowania o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy – w przypadku umów zawieranych przez konsumentów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (np. Internet, telefon)

Umowę ubezpieczenia NNW można wypowiedzieć w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym.

Szczegółowe informacje na temat rozwiązywania umowy ubezpieczenia znajdują się w §22.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA WARTA ROLNE

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

RODZAJ INFORMACJI

NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ W OWU

Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń

§ 1 ust. 3, § 3, § 7, § 9, § 11, § 12, § 14, § 16, § 21.

Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia

§ 3 ust. 2, § 4, § 5, § 8, § 9 ust. 4, § 10, § 13, 15, § 17, § 18, § 20, § 23, § 25, § 26 § 28 ust. 2, § 30, § 31, § 32, § 33, § 34.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

- Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia WARTA ROLNE (zwanych dalej OWU), Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna (zwane dalej WARTA) zawiera umowy ubezpieczenia z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej zwanymi dalej Ubezpieczającymi.
- Umowa ubezpieczenia zawierana jest przez Ubezpieczającego, który może ją zawrzeć na cudzy rachunek.
- W oparciu o niniejsze OWU umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w zakresie wskazanym w poniższej tabeli:

Obowiązkowe ubezpieczenie	odpowiedzialności cywilnej rolnika z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego	w zakresie i na zasadach wynikających z Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK (Dz.U.t.j 2018.473 z późniejszymi zmianami)
	budynków rolniczych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego	
Dobrowolne ubezpieczenie mienia	budynków rolniczych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego	w zakresie: Standard lub Komfort (dodatkowe ryzyka dobrowolne)
	ruchomości domowych	w zakresie: zdarzeń losowych, przepięcia i dewastacji
	urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych)	
	budowli	
	silosów	
	produktów rolnych (ziemiopłodów), materiałów i zapasów	
	zwierząt gospodarskich	w zakresie: zdarzeń losowych, porażenia prądem
	ruchomości domowych i stałych elementów budynku mieszkalnego	w zakresie: kradzieży z włamaniem lub rabunku
urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych)		
Dobrowolne ubezpieczenie dodatkowe	maszyn rolniczych (sprzętu) AgroCasco	w zakresie: Standard lub Komfort zgodnie z § 3 ust. 3 pkt. 7
	odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	w zakresie wskazanym w § 7
	NNW Rolnika, osób bliskich i pracowników	w zakresie: Standard lub Komfort zgodnie z § 9 ust. 6
	usług Assistance: katastroficzny, domowy, medyczny	w zakresie wskazanym w §§ 11-12
	rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym	w zakresie wskazanym w § 14
	nagrobków	w zakresie wskazanym w § 16

DEFINICJE

§ 2

Pojęcia użyte w niniejszych OWU mają następujące znaczenie:

- Awaria** – wewnętrzne lub zewnętrzne uszkodzenie przedmiotu, uniemożliwiające jego funkcjonowanie, powstałe z innej przyczyny niż działanie człowieka lub użytkowanie niezgodne z instrukcją. Do awarii nie zalicza się niedrożności rur/przewodów.
- Bizuteria** – wyroby używane jako ozdoby zawierające elementy złota, srebra, stali szlachetnej, kości słoniowej, bursztynu, emalii, korala oraz innych metali lub kamieni szlachetnych, np. pierścionki, naszyjniki, bransoletki, zegarki, papierośnice, okulary (oprawki).
- Budowa** – roboty budowlane prowadzone zgodnie z przepisami Prawa budowlanego, polegające na wznoszeniu nowego budynku rolniczego, a także ich rozbudowa, przebudowa, przy czym przyjmuje się, że:
 - rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia na terenie budowy prac przygotowawczych, obejmujących:
 - wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie,
 - wykonanie niwelacji terenu,
 - zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów,
 - wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy,
 - zakończenie budowy – pozwolenie na użytkowanie następuje w momencie uzyskania:
 - decyzji administracyjnej stwierdzającej zakończenie budowy i kwalifikującej budynek jako obiekt gotowy do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem w przypadku, gdy uzyskanie takiej decyzji jest wymagane prawem, lub
 - milczącej zgody, czyli braku sprzeciwu właściwego organu w terminie ustawowym od dostarczenia temu organowi zawiadomienia o zakończeniu budowy, lub
 - odborów częściowych, czyli protokołów badań i sprawdzeń: wewnętrznej instalacji elektrycznej, przewodów kominowych, wewnętrznej instalacji gazowej.
- Budowle** – znajdujące się na terenie siedliska, obiekty budowlane niebędące budynkiem wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiące całość techniczno-użytkową, trwale związane z gruntem. W szczególności zalicza się tu: obiekty małej architektury, np. ogrodzenia, bramy oraz furtki (wraz z siłownikami), altanki, chodniki, śmietniki, posągi, odkryte baseny, fontanny, kory, piaskownice, lampy ogrodowe oraz budowle dla potrzeb rolnictwa i przechowania produktów rolnych inne niż silosy, w szczególności zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, płyty do składowania obornika, wagi najazdowe, stacje transformatorowe, ujeżdżalnie i karuzele dla koni.
- Budynek rolniczy** – obiekt budowlany, trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz z instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz ze stałymi elementami, stanowiący całość techniczno-użytkową. Może to być budynek mieszkalny lub gospodarczy taki jak: basen, biuro, chlewnia, cieplarnia, drewnitnia, garaż wolno stojący, inwentarski bez drobiu, kotłownia, magazyn, kuchnia letnia, kurnik, obora, pieczarkarnia, rozdzielnia, sauna, siłownia, stajnia, stodoła, szklarnia, szopa, warsztat. W ramach budynków gospodarczych może być objęta ubezpieczeniem wiatra trwale związana z gruntem.
- COK** – Centrum Obsługi Klienta WARTY – jednostka organizacyjna WARTY wyznaczona do kontaktu z Ubezpieczonymi w celu przyjęcia zgłoszenia szkody i przeprowadzenia procesu likwidacji szkody lub jednostka organizacyjna zajmująca się w imieniu WARTY organizacją usług Assistance, określonych w niniejszych OWU.
- Deszcz nawalny** – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 (co oznacza, że w ciągu 1 minuty spadły 4 litry wody na 1 m² powierzchni).
- Dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie, nie związane z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem lub rabunku. Dodatkowo w ubezpieczeniu budynku mieszkalnego w zakresie rozszerzonym Komfort zakres ubezpieczenia obejmuje również graffiti, o którym mowa w ust. 12.
- Dym i sadza** – zawiesina cząstek będąca bezpośrednim skutkiem:
 - spalania, która nagle wydobywa się z urządzeń eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym działaniu instalacji lub urządzeń wentylacyjnych, lub
 - pożaru, niezależnie od miejsca jego powstania.
- Dzieła sztuki** – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej (w tym obrazy, rysunki, plakaty, grafiki, rzeźby, fotografie), których wartość określana jest na podstawie aktualnych notowań w postaci wyceny rzeczoznawców, ekspertów domów aukcyjnych, biegłych sądowych.

11. **Gospodarstwo rolne** – znajdujący się w posiadaniu Ubezpieczonego obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.
12. **Graffiti** – rysunki, obrazy, podpisy, symbole lub znaki graficzne wykonane przez osoby trzecie na ubezpieczonym budynku mieszkalnym, bez zgody właściciela nieruchomości, w tym zabrudzenie farbą lub substancją chemiczną.
13. **Instalacje** – zespoły połączonych ze sobą przewodów, rur lub innych elementów, zamontowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi), znajdujące się wewnątrz budynku lub na zewnątrz, służące do zaopatrzenia i prawidłowej eksploatacji budynku rolniczego wraz z jego otoczeniem.
14. **Kradzież z włamaniem** – w odniesieniu do:
 - 1) ruchomości domowych, stałych elementów, urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych), maszyn rolniczych (sprzętu) – bezprawny zabór przedmiotu w celu jego przywłaszczenia po:
 - a) usunięciu istniejących zabezpieczeń budynku rolniczego przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi, pozostawiając ślady włamania, lub
 - b) otworzeniu zabezpieczeń budynku rolniczego oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem do innego pomieszczenia zabezpieczonego zgodnie z § 6 niniejszych OWU lub w wyniku rabunku, o ile otwarcie to nastąpiło niezłownie po zdobyciu kluczy w sposób opisany powyżej,
 - 2) maszyn rolniczej (sprzętu) znajdujących się poza budynkiem rolniczym – kradzież z włamaniem obejmuje również zabór maszyny po pokonaniu przez sprawcę przeszkody stanowiącej część konstrukcji lub specjalnego zamknięcia, utrudniającego dostęp do wnętrza (kabiny) maszyny rolniczej.
 - 3) nagrobków – bezprawny zabór w celu przywłaszczenia, pozostawiający ślady na skutek użycia siły lub narzędzi.

Za kradzież z włamaniem uważa się również zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia związane z usiłowaniem lub dokonaniem rabunku, bądź kradzieży z włamaniem.
15. **Koszty poszukiwania przyczyny szkody** – koszty poszukiwania przyczyny szkody powstałej na skutek awarii ubezpieczonych instalacji budynku rolniczego, obejmujące koszty poszukiwania miejsca i usunięcia awarii instalacji będącej przyczyną szkody wraz z kosztami przewiezienia do stanu sprzed szkody. WARTA pokrywa koszty poszukiwania miejsca i usunięcia awarii instalacji również w przypadku, gdy istnieje realne zagrożenie powstania szkody, a wszelkie działania podjęte są w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
16. **Koszty naprawy zniszczonych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych** – koszty naprawy lub wymiany zniszczonych na skutek włamania (lub próby włamania) następujących zabezpieczeń: stolarki okiennej lub drzwiowej, zamków, krat, rolet przeciwwłamaniowych, instalacji alarmowej lub monitoringu oraz innych elementów zabezpieczeń przeciwwłamaniowych.
17. **Maszyny rolnicze (sprzęt)** – maszyny służące do produkcji rolnej lub prowadzenia gospodarstwa rolnego, stanowiące własność lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego, przeznaczone do:
 - 1) uprawy gleby, np. plugi, głębosze, glebogryzarki, brony, kultywatory, agregaty,
 - 2) nawożenia, np. rozsiewacze nawozów, rozrząsacze obornika,
 - 3) siewu i sadzenia, np. różnego rodzaju siewniki i sadzarki,
 - 4) pielęgnacji roślin uprawnych, np. opryskiwacze, pielniaki, wozy asenizacyjne,
 - 5) zbioru, np. siewczarnie, przyczepy zbierające, żniwiarki, kosiarki, kopaczki, kombajny,
 - 6) sortowania, omlotu i przetwórstwa, np. prasy, młockarnie, suszarnie, sortowniki oraz
 - 7) ładowacze wykorzystywane w rolnictwie, np. czolowe, przyczepiane, zawieszane.

Maszyny rolnicze (sprzęt) objęte są ochroną ubezpieczeniową podczas postoju, parkowania, wykonywania prac polowych, przemieszczania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zwanej dalej RP) oraz w budynkach gospodarczych lub na terenie siedliska gospodarstwa rolnego Ubezpieczonego.
18. **Materiały i zapasy** – zgromadzone i przechowywane w budynkach rolniczych lub na terenie siedliska (pod wiatą):
 - 1) opał (drewno, węgiel i inne materiały służące do ogrzewania),
 - 2) nawozy sztuczne i środki ochrony roślin,
 - 3) nasiona i sadzeniaki,
 - 4) pasze i odżywki dla zwierząt gospodarskich, niestanowiące produktów rolnych (ziemiopłodów) z gospodarstwa Ubezpieczonego,
 - 5) części zamienne do maszyn rolniczych i urządzeń,
 - 6) materiały budowlane (surcowce i półfabrykaty niezbędne do realizacji budowy),
 - 7) skrzynki na produkty rolne.
19. **Miejsce ubezpieczenia** – adres wskazany w umowie ubezpieczenia, pod którym znajdują się przedmioty objęte ochroną ubezpieczeniową.
20. **Napór śniegu** – niszczące działanie ciężaru śniegu lub lodu na konstrukcję dachu lub inne elementy budynku.
21. **Narzędzia** – przedmioty znajdujące się w budynkach rolniczych, służące do prowadzenia prac naprawczych, konserwacyjnych tj. narzędzia mechaniczne, elektryczne, spalinowe, np. młotki, szczytce, klucze, klucze elektryczne, wiertarki, pilarki, wkrętarki, kosy, kosiarki ogrodowe.
22. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie Ubezpieczony niezależnie od swojej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł.
23. **Osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach niespowodowane działalnością człowieka.
24. **Pęknięcie mrozowe** – pęknięcie rur lub osprzętu instalacji znajdujących się wewnątrz ubezpieczonego budynku mieszkalnego w wyniku zamarzenia wody lub innej cieczy oraz zalania powstałego z tego powodu, z zastrzeżeniem § 5 ust. 3 pkt.6.
25. **Podtopienie** – zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego, szybko topniejących mas śniegu lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych.
26. **Pojazd** – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszyna rolnicza (sprzęt) do tego przystosowana.
27. **Pojazd wolnobieżny** – pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h (w tym kombajn).
28. **Pomieszczenia przynależne** – pomieszczenia budynku rolniczego, do których nie prowadzi przeście z części mieszkalnej, znajdujące się w wyłącznym użytkowaniu Ubezpieczonego.
29. **Porażenie prądem** – działanie prądu elektrycznego powodujące padnięcie lub konieczność uboju zwierzęcia gospodarskiego.
30. **Powódź** – nieprzewidywalne, nieregularne zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych wskutek:
 - 1) nadmiernych opadów atmosferycznych,
 - 2) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - 3) topnienia kry lodowej,
 - 4) tworzenia się zatorów lodowych,
 - 5) sztormu.
31. **Pożar** – przedostanie się ognia poza palenisko lub jego powstanie poza paleniskiem i samorzutne rozprzestrzenienie się.
32. **Produkty rolne (ziemiopłody)** – plony roślin z gospodarstwa rolnego Ubezpieczonego zebrane i złożone na przechowanie w zależności od ich rodzaju w budynkach, silosach, budowalach, kopcach na terenie siedliska gospodarstwa rolnego lub w kopcach na terenie gospodarstwa rolnego.
33. **Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – wyroby medyczne wskazane w załączniku do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017r. z późniejszymi zmianami w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.
34. **Przepięcie** – wzrost napięcia w elektrycznych liniach przesyłowych powyżej maksymalnej wartości znamionowej urządzenia elektrycznego lub instalacji elektrycznej.
35. **Rabunek** – działanie powstałe w wyniku:
 - 1) **rozboju**, tj. bezprawnego zabioru przedmiotu ubezpieczenia w ten sposób, że sprawca użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia bądź doprowadził do stanu nieprzytomności bądź bezbronności lub
 - 2) **oszustwa**, tj. doprowadzenia do zabioru ubezpieczonego przedmiotu poprzez wprowadzenie w błąd, wykorzystanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.
36. **Ruchomości domowe** – mienie ruchome należące do Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, znajdujące się w budynku rolniczym:
 - 1) meble i sprzęt AGD (niezabudowane),
 - 2) elementy dekoracji wnętrz, sprzęt oświetleniowy, rośliny doniczkowe,
 - 3) odzież, obuwie, artykuły gospodarstwa domowego,
 - 4) sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy, telefoniczny oraz instrumenty muzyczne,
 - 5) urządzenia dostępne do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej,
 - 6) dokumenty takie jak: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, karta pojazdu, legitymacja szkolna/studencka/emerytalna/rencisty,
 - 7) gotówka, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe,
 - 8) biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych,
 - 9) monety złote i srebrne, metale szlachetne w złomie lub sztabach niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne,
 - 10) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, broń wszelkiego rodzaju wraz z oprzyrządowaniem,
 - 11) narzędzia, określone w ust. 21,
 - 12) wózki dziecięce oraz wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji,
 - 13) sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy, rehabilitacyjny lub ortopedyczny,
 - 14) części do sprzętu turystycznego, sportowego, rehabilitacyjnego, samochodów, motocykli, motorowerów,
 - 15) komplet kół lub opon sezonowych, bagażniki samochodowe i foteliki dziecięce,
 - 16) stałe elementy i urządzenia techniczne przed ich zamontowaniem lub zainstalowaniem na stałe, przedmioty zakupione w celu wykonania remontu na własne potrzeby,
 - 17) zwierzęta domowe,
 - 18) inne przedmioty wspólnego i osobistego użytku.
37. **Siedlisko** – część gospodarstwa rolnego, na terenie którego znajdują się budynki rolnicze.
38. **Silny wiatr** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, wywołujące masowe szkody.
39. **Silosy** – budowle służące do przechowywania produktów sypkich: zboża, ziarna, paszy wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiące całość techniczno-użytkową, znajdujące się na terenie siedliska gospodarstwa rolnego.
40. **Sporty ekstremalne** – uprawianie następujących sportów: górskie: narciarstwo i snowboarding poza oznakowanymi trasami, freeskiing, kolarstwo górskie, speleologia, wspinaczka górską przy użyciu specjalistycznego sprzętu lub bez asekuracji (bouldering), wspinaczka lodowa, wspinaczka wysokogórska lub trekking powyżej 4 000 m n.p.m., abseiling (zjazd na linie); wodne: rafting, kajakerstwo górskie, żeglarstwo oceaniczne; lotnicze: paralotniarstwo, spadochroniarstwo, szybowictwo; motorowe: rajdy samochodowe, motocross; MMA (mieszane sztuki walki).
41. **Sporty uprawiane amatorsko** – sporty uprawiane rekreacyjnie, jako forma czynnego wypoczynku, wyłącznie w celu utrzymania lub regeneracji sił.
42. **Sporty uprawiane wyczynowo** – uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych polegających na uczestniczeniu w treningach, obozach, zawodach sportowych.
43. **Sporty uprawiane zawodowo** – uprawianie sportu w taki sposób, w jaki świadczy się pracę lub usługi za wynagrodzeniem.
44. **Stale elementy budynku rolniczego** – części budynku rolniczego zamontowane lub wbudowane w sposób trwały, niebędące instalacjami i urządzeniami technicznymi oraz urządzeniami (wyposażeniem budynku gospodarczego):
 - 1) meble w zabudowie, w tym szafy wnękowe i stała zabudowa kuchni, a także lustra wmontowane w ścianę lub sufit,
 - 2) sprzęt AGD wbudowany w stałą zabudowę,
 - 3) kabina natryskowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody, zlewozmywak, zlew, brodzik,
 - 4) baterie, krany, wylewki, słuchawki prysznicowe (w tym deszczownice),
 - 5) okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne wraz z futrynami, oszkleniem, zamknięciami,
 - 6) wewnętrzne: parapety, żaluzje, rolety, moskitiery,
 - 7) elementy zabudowy wewnętrznej: obudowy instalacji i grzejników, ścianki/przegrody działowe dowolnej konstrukcji, antresole, schody wewnętrzne i poręcze, żyrandole, kinkiety, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
 - 8) wewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, okładziny – ścian, podłóg, schodów, sufitów i słupów,
 - 9) zewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, elewacja,
 - 10) zabudowy balkonów, loggii lub tarasów,
 - 11) zewnętrzne elementy:
 - a) parapety,
 - b) zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi,
 - c) punkty oświetleniowe, skrzynki na listy,
 - d) wszelkiego rodzaju markizy, rolety i żaluzje,
 - e) anteny, domofony, wideofony, kamery,
 - f) rynny, rury spustowe, płotki śniegowe.
45. **Staly uszczerbek na zdrowiu** – zaburzenia czynności uszkodzonego organu, narządu lub układu powodujące ich trwałą dysfunkcję.
46. **Słuczenie** – pęknięcie lub rozbitcie:
 - 1) drzwi szklanych,
 - 2) wewnętrznych lub zewnętrznych szyb w stolarcze drzwiowej, okiennej lub dachowej,
 - 3) elementów szklanych stanowiących składową część mebli wbudowanych na stałe,
 - 4) szklanych, ceramicznych lub kamiennych blatów oraz parapetów wewnętrznych,
 - 5) szklanych lub kamiennych okładzin ścian, słupów lub filarów,
 - 6) luster zamontowanych na stałe,
 - 7) ceramicznych, szklanych lub indukcyjnych płyt kuchennych,
 - 8) szyb kominkowych, szyb zabudowanych: piekarników, kuchenek mikrofalowych,
 - 9) szklanych lub plastikowych osłon/obudowy/drzwi kabiny prysznicowej, brodzika lub wanny,
 - 10) wbudowanych akwarium i terrariów,
 - 11) zabudowy balkonów, tarasów, loggii.
47. **Szkoda** – w ubezpieczeniu:
 - 1) mienia, rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym lub nagrobków – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie,
 - 2) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
 - a) rzeczowa – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia,
 - b) osobowa – śmierć, uszkodzenie ciała,
 - 3) następstw nieszczęśliwych wypadków – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia.
48. **Turysta** – osoba trzecia korzystająca z usług turystycznych.
49. **Trzęsienie ziemi** – gwałtowne zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania ziemi.
50. **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła umowę ubezpieczenia z WARTĄ i jest zobowiązana zapłacić składkę.
51. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia. W zakresie ubezpieczenia OC rolnika, OC w życiu prywatnym oraz dobrowulnego ubezpieczeń dodatkowych Ubezpieczonym może być wyłącznie osoba fizyczna.
52. **Udar mózgu** – nagłe wystąpienie ogniskowego lub uogólnionego (utrata przytomności) zaburzenia czynności mózgu utrzymującego się ponad 24 godziny na skutek niedokrwienia mózgu lub krwotoku wewnątrzczaszkowego, z wyłączeniem przyczyn urazowych.

53. **Uderzenie pojazdu mechanicznego** – bezpośrednie uderzenie w przedmiot ubezpieczenia pojazdu mechanicznego (w tym wolnobieżnego) lub pojazdu szynowego albo przewożonego przez nich ładunku, a także uderzenie kamieni lub innych przedmiotów wydostających się spod kół tych pojazdów.
54. **Uprawniiony** – osoba pisemnie upoważniona przez Ubezpieczonego do otrzymania należnego świadczenia w razie jego śmierci. W przypadku nie wyznaczenia Uprawnionego, świadczenie wypłacane jest osobie najbliższej zmarłemu według następującej kolejności:
- 1) małżonkowi,
 - 2) dzieciom – w przypadku braku małżonka (w równych częściach),
 - 3) rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci (w równych częściach),
 - 4) innym uprawnionym osobom, po przeprowadzeniu postępowania spadkowego.
55. **Urządzenia latające** – bezałatogowy statek powietrzny używany do celów rekreacyjnych (hobby-stycznych) – wyłącznie w zasięgu wzroku operatora (użytkownika). Zalicza się tu modele latające, latawce oraz drony.
56. **Urządzenia pływające** – używane do celów turystycznych lub rekreacyjnych: łodzie wiosłowe, kajaki, pontony, rowery wodne, skutery wodne, deski surfingowe wszelkiego typu. W przypadku sprzętu z silnikiem jego moc nie może przekraczać 10KW (13 KM).
57. **Urządzenia techniczne** – umożliwiające użytkowanie budynku rolniczego zgodnie z przeznaczeniem, zamontowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi), znajdujące się wewnątrz budynku, na zewnątrz budynku lub na terenie siedliska. Zalicza się tu w szczególności:
- 1) piece, kominki, grzejniki, klimatyzatory, wentylatory,
 - 2) czujki, sygnalizatory i inne elementy instalacji: przeciwdymowej, przeciwpożarowej, alarmowej, monitoringu,
 - 3) sterowniki centralnego sterowania, centralnego odkurzenia,
 - 4) włączniki, wyłączniki lub przelączniki i gniazdka elektryczne,
 - 5) urządzenia służące uzdatnianiu wody, zbiorniki na wodę,
 - 6) indywidualne źródła ciepła i energii elektrycznej obejmujące wyłącznie:
 - a) panele słoneczne, kolektory solarne, ogniwa fotowoltaiczne,
 - b) zbiorniki na gaz lub paliwa płynne,
 - c) pompy ciepła,
 - 7) urządzenia służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków,
 - 8) indywidualne ujęcia wody (studnie wraz z instalacjami i przykryciem).
58. **Urządzenie transportu osobistego** – to urządzenie konstrukcyjnie przeznaczone do poruszania się pieszych, napędzane siłą mięśni lub za pomocą silnika elektrycznego, którego szerokość w ruchu nie przekracza 0,9 m np.: hulajnośca, hulajnośca elektryczna;
59. **Urządzenia (wyposażenie budynków gospodarczych)** – przyrządy służące do wykonania określonych czynności ułatwiających pracę w gospodarstwie rolnym znajdujące się w budynkach gospodarczych na terenie siedliska gospodarstwa rolnego. W szczególności do urządzeń zaliczamy: systemy pojenia, karmienia, usuwania obornika, sieczkarnie, przesiewacze, paszociągi, tryjery, wialnie, sortowniki, młynki do rozdrabniania, śrutowniki i gniotowniki, dojarki, schładzarki, zbiorniki mleka, elektroniczne urządzenia sterujące, agregaty prądotwórcze, zamontowane lub wbudowane na stałe w budynkach gospodarczych: boksy, klatki, zagrody dla zwierząt i inne wewnętrzne elementy nie będące stałymi elementami, które stanowią indywidualnie wyposażenie budynku gospodarczego, a także maszyny rolnicze (sprzęt), określone w ust. 17 na terenie siedliska gospodarstwa rolnego.
60. **Wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołana dążnością do rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników – obowiązuje warunek – aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Do wybuchu zalicza się również implozję, polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym, a także eksplozję materiałów wybuchowych (np. podłożenie bomby, wybuch niewypału, materiałów pirotechnicznych).
61. **Wypadek** – uszkodzenie bądź zniszczenie maszyny rolniczej (sprzętu), powstałe wskutek nagłego zetknięcia się z przedmiotem, osobą lub zwierzęciem znajdującym się poza tą maszyną.
62. **Zabudowa balkonu, loggii lub tarasu** – system otwieranych/rozsuwanych ścian i okien wraz z prowadnicami i ramami, w których osadzona jest zabudowa.
63. **Zalanie** –
- 1) niezamierzone i niekontrolowane wydostanie się wody, innych cieczy lub pary wskutek:
 - a) awarii (w tym korozji) instalacji lub urządzeń i ich zakończeń,
 - b) awarii instalacji tryskaczowej lub gaśniczej,
 - c) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub zaworów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych,
 - d) nieumyślnego uszkodzenia, rozszczelnienia a także zdemontowania instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczej lub klimatyzacyjnej przez osoby trzecie,
 - 2) zalanie wodą pochodzącą z:
 - a) urządzeń typu pralka, wirówka, zmywarka i innych podłączonych do instalacji wodnej na skutek ich awarii,
 - b) stłuczonego lub rozszczelnionego akwarium, lub jego urządzeń na skutek awarii,
 - c) innego budynku w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej,
 - d) opadów atmosferycznych,
 - e) szybko topniejących mas śniegu na skutek gwałtownej zmiany temperatury,
 - 3) działanie wody lub innego czynnika gaśniczego w wyniku prowadzonej akcji ratowniczej.
64. **Zamek wielopunktowy** – zamek powodujący zablokowanie drzwi poprzez co najmniej dwa rygły.
65. **Zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka. Ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu.
66. **Zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni (wypełnionych substancją gazową) w gruncie, powstałych w sposób naturalny, a nie w wyniku jakiegokolwiek działalności człowieka.
67. **Zawał serca** – martwica części mięśnia sercowego powstała w wyniku jego niedokrwienia, wykazująca objawy elektrokardiograficzne i biochemiczne oraz rozpoznana w badaniach obrazowych (ECHO, tomografia komputerowa), nie dotyczy kardiomiopatii takotsubo; obejmuje również nagłe zgonu sercowe.
68. **Zbiory kolekcjonerskie** – zbiory przedmiotów o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej, niebędące dziełami sztuki (takie jak np. zbiór znaczków, kolekcja lamp, monet), których wartość określona jest na podstawie wyceny rzeczoznawców.
69. **Zdarzenia losowe** – deszcz nawalny, dym i sadza, grad, lawina, napór śniegu, osuwanie się ziemi, podtopienie, powódź, pożar, silny wiatr, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek pojazdu powietrznego, wybuch, zalanie, zapadanie się ziemi.
70. **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonych przedmiotach lub na osobach, powstałe w okresie ubezpieczenia, które może – stosownie do postanowień OWU – powodować zobowiązanie WARTY do wypłacenia odszkodowania. Wszystkie szkody będące następstwem tego samego zdarzenia lub wynikiem z tej samej przyczyny (niezależnie od liczby uszkodzanych), są traktowane jako jedno zdarzenie ubezpieczeniowe.
71. **Zwierzęta domowe** – zwyczajowo hodowane przez człowieka: psy, koty, chomiki, świnki morskie, ptaki, żółwie, ryby w akwariach.
72. **Zwierzęta gospodarskie** – zwierzęta należące do Ubezpieczonego i przeznaczone do chowu, hodowli lub użytku w gospodarstwie rolnym:
- 1) drób, trzoda chlewna znajdujące się w budynkach gospodarczych oraz na terenie siedliska,
 - 2) bydło, konie, kozy i owce znajdujące się w budynkach gospodarczych, na terenie siedliska oraz na terenie gospodarstwa rolnego.

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIE MIENIA

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 3

1. Budynki rolnicze ubezpieczone w zakresie obowiązkowym mogą zostać rozszerzone o dodatkowe ryzyka dobrowolnie zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Ryzyka	Rozszerzenie Standard budynku mieszkalne, gospodarcze	Rozszerzenie Komfort budynku mieszkalne
1.	dewastacja	•	•
2.	dym i sadza	•	•
3.	koszty poszukiwania przyczyny szkody	•	•
4.	napór śniegu	•	•
5.	przepięcie	•	•
6.	silny wiatr	o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s	brak minimalnej prędkości
7.	stłuczenie	•	•
8.	trzęsienie ziemi	•	•
9.	uderzenie pojazdu	•	•
10.	upadek drzew lub masztów	•	•
11.	zalanie	•	•
12.	deszcz (niezależnie od wsp. wydajności)		
13.	pęknięcie mrozowe		•
14.	graffiti		•
15.	koszty naprawy zniszczonych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych		•
16.	stłuczenie paneli słonecznych, kolektorów solarnych, ogniwa fotowoltaicznych		•
17.	inne ryzyka niewyłączone w §§ 4-5		•

2. Rozszerzeniu o dodatkowe ryzyka dobrowolnie nie podlegają:
 - 1) budynki wyłączone z eksploatacji (pustostany),
 - 2) szklarnie, cieplarnie, wiaty,
 - 3) kurniki o powierzchni większej lub równej 200 m² lub z sumą ubezpieczenia wyższą niż 200 000 zł,
 - 4) budynki rolnicze, których stopień zużycia osiągnął 80% i więcej,
 - 5) budynki mieszkalne z sumą ubezpieczenia niższą niż 200 000 zł w zakresie rozszerzonym Komfort.
3. Na wniosek Ubezpieczającego ochroną ubezpieczenia mogą zostać objęte:
 - 1) ruchomości domowe,
 - 2) urządzenia (wyposażenie budynków gospodarczych),
 - 3) budowle,
 - 4) silosy,
 - 5) produkty rolne (ziemiopłody), materiały i zapasy,
 - 6) zwierzęta gospodarskie,
 w zakresie wskazanym w §1 ust. 3, a także:
 - 7) maszyny rolnicze (sprzęt) AgroCasco w zakresie:
 - a) Standard – zdarzenia losowe, przepięcie, dewastacja,
 - b) Komfort – zdarzenia losowe, przepięcie, dewastacja, wypadek oraz kradzież z włamaniem lub rabunek.
4. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie, do którego Ubezpieczony posiada tytuł prawny lub korzysta na podstawie umowy leasingu, a także ruchomości domowe, które zostały udośćnionne lub wypożyczone przez operatora sieci telekomunikacyjnej, internetowej, organizację sportową, społeczną, klub lub jednostkę organizacyjną (z wyłączeniem osób fizycznych) na podstawie pisemnej umowy.
5. Ubezpieczenie ruchomości domowych może być zawarte przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu umowy ubezpieczenia budynku mieszkalnego co najmniej w zakresie obowiązkowym.
6. Ubezpieczenie urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych), budowli, silosów, produktów rolnych (ziemiopłodów), materiałów i zapasów i zwierząt gospodarskich, może być zawarte przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego.
7. Zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie kradzieży z włamaniem lub rabunku ruchomości domowych i stałych elementów budynku mieszkalnego lub urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych) wymaga uprzedniego ubezpieczenia tego przedmiotu w zakresie zdarzeń losowych.

Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu dobrowolnym mienia

§ 4

1. Ubezpieczeniem nie są objęte:
 - 1) budynki i budowle przeznaczone do rozbiórki, namioty, tunele foliowe, kontenery, barakowozy, pawilony, kioski, a także mienie w nich przechowywane, oraz silosy do przechowywania biomasy energetycznej, surowców mineralnych i kruszywa, tworzyw sztucznych i stacji płynnych,
 - 2) zwierzęta hodowlane, których chów prowadzony jest w ramach działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem koni, bydła, owiec kóz i trzody chlewniej oraz królików do 50 sztuk,
 - 3) drób rzeźny (powyżej 100 sztuk) i nieśny (powyżej 80 sztuk) w produkcji fermowej oraz drób w wylęgarniach drobiu,
 - 4) pszczoły, ule, ryby i urządzenia służące do chowu/hodowli ryb,
 - 5) trofea myśliwskie,
 - 6) słoma przechowana poza budynkami rolniczymi lub budowlami,
 - 7) przedmioty służące wyłącznie do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, handlowej, produkcyjnej lub usługowej, z wyjątkiem mienia służącego do prowadzenia usług agroturystycznych w gospodarstwie rolnym,
 - 8) rękopisy lub dokumenty, z wyjątkiem dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego, karty pojazdu, legitymacji szkolnej/studentkiej/emeryta/rencisty,
 - 9) pojazdy podlegające rejestracji stosownie do przepisów prawa o ruchu drogowym, w tym: ciągniki rolnicze, pojazdy typu quad, motocykle, motorowery,
 - 10) maszyny rolnicze (sprzęt):
 - a) w wieku powyżej 30 lat,
 - b) wykonane systemem gospodarczym, prototypy, niesprawne technicznie lub przeznaczone na złom,
 - 11) ruchomości domowe:
 - a) znajdujące się w budynku rolniczym w trakcie budowy,
 - b) znajdujące się na balkonie/loggii/tarasie,
 - c) znajdujące się pod wiatą, za wyjątkiem narzędzi o których mowa w §2 ust. 21,
 - 12) ruchomości domowe znajdujące się w budynku gospodarczym lub w pomieszczeniu przynależnym, takie jak:
 - a) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych, monety złote lub srebrne, metale szlachetne w złomie

lub sztabach, niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne, broń wszelkiego rodzaju wraz z oprzyrządowaniem,

- b) gotówka, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe, odzież futrzana i skórzana,
- c) sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy, telefoniczny oraz instrumenty muzyczne, urządzenia dostępowe do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej.

§ 5

1. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, lub pomoc domową w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa.
2. WARTA nie odpowiada również za szkody wynikające z:
 - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego lub osoby pozostającej z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 2) nieprzestrzeżenia przez Ubezpieczonego obowiązujących przepisów prawa, w tym niewykonania przeglądów technicznych, badań okresowych lub czynności, do których zobowiązują przepisy prawa, o ile ich wykonanie mogło zapobiec powstaniu szkody lub zmniejszyć jej rozmiar,
 - 3) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności lub gdy szkoda powstała w następstwie pozostawienia w budynku mieszkalnym:
 - a) włączonych do instalacji elektrycznej urządzeń do prasowania, pielegnacji i modelowania włosów i ciała, ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania żywności lub wody oraz ładowarek telefonów komórkowych, laptopów, tabletów, a także lampek choinkowych,
 - b) na wolnym ogniu, palniku lub włączonej płycie kuchennej naczyń do podgrzewania żywności lub wody,
 - c) niewygaszonego kominka.
 - 4) błędów w sztuce budowlanej oraz błędów wykonawczych,
 - 5) prowadzenia prac budowlanych bez stosownych pozwoleń lub po dokonaniu nieuprawnionych zmian w projektach lub przez osoby nieposiadające wymaganych uprawnień,
 - 6) zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych poprzez niezamknięte okna, drzwi lub inne otwory, a także będące w nienależyтым stanie technicznym inne elementy budynku, których obowiązek konserwacji należy do Ubezpieczonego, chyba że w wariancie rozszerzonym Komfort, obowiązek konserwacji nie został przez Ubezpieczonego zaniedbany.
3. WARTA nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku:
 - 1) przenikania wód z gruntu do budynku, o ile ma ono charakter szkody długotrwałej lub powtarzającej się,
 - 2) zawilgocenia, chyba że było ono wynikiem powodzi lub podtopienia,
 - 3) powodzi przez okres 30 dni od daty zawarcia nowej umowy ubezpieczenia mienia, o którym mowa w § 3 ust. 3, za którą uważa się pierwszą umowę ubezpieczenia zawartą w WARCIE na dany przedmiot ubezpieczenia lub kolejną umowę ubezpieczenia, której początek okresu ubezpieczenia przypada nie wcześniej niż 62 dni po zakończeniu okresu obowiązywania poprzedniej umowy,
 - 4) dewastacji wyrządzonej przez turystę lub najemcę,
 - 5) stłuczenia i dewastacji w budynkach w trakcie budowy,
 - 6) zamarnięcia wody, chyba że budynek mieszkalny jest ogrzewany i ubezpieczony w wariancie rozszerzonym Komfort,
 - 7) naturalnego osiadania szkód górniczych lub prowadzonych robót ziemnych, a także wskutek naturalnej pracy konstrukcji budynku, budowli,
 - 8) pleśni i zagrzybienia, a także przemarzania,
 - 9) działań wojennych, stanu wyjątkowego, terroryzmu, strajków, zamieszek, rozruchów,
 - 10) drgań spowodowanych ruchem pojazdów,
 - 11) uszkodzenia tynków zewnętrznych i elewacji przez opady atmosferyczne lub wskutek obłania wodą lub inną cieczą w następstwie ruchu pojazdów.
4. WARTA nie odpowiada również za:
 - 1) utratę informacji zapisanych na nośnikach danych,
 - 2) przedmioty uszkodzone lub zniszczone na skutek ich użycia eksploatacyjnego, awarii (w tym korozji i utleniania) lub zepsucia się spowodowanych samoistną przyczyną wewnętrzną inną niż stłuczenie szyby, z zastrzeżeniem kosztów poszukiwania przyczyny szkody, o których mowa w § 2 ust. 15,
 - 3) koszty poszukiwania przyczyny szkody powstałej na skutek awarii instalacji drenażowej, zraszającej lub tryskaczowej,
 - 4) uszkodzenie wszelkiego rodzaju sztucznych źródeł światła: żarówek, świetlówek, halogenów, LED-ów.
5. W zakresie rozszerzonym Komfort, WARTA nie odpowiada dodatkowo za:
 - 1) straty gazu, energii elektrycznej lub innych mediów,
 - 2) szkody:
 - a) powstałe w wyniku kradzieży zwykłej, kradzieży z włamaniem lub rabunku stałych elementów budynku mieszkalnego i urządzeń technicznych,
 - b) powstałe w wyniku konfiskaty lub wywłaszczenia przez organy państwa,
 - c) powstałe w następstwie długotrwałego oddziaływania: pary, dymu, sadzy i jej pochodnych, pyłu, roślinności, zwierząt, w tym owadów, insektów, bakterii oraz zmiennych warunków atmosferycznych takich jak mróz, śnieg, deszcz, promienie słoneczne,
 - d) spowodowane przez zwierzęta domowe, należące do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że następstwem tego działania jest pożar lub przepięcie,
 - e) polegające na uszkodzeniu w postaci: zadrapania, porysowania, zgniecenia, wgniecenia, przedziurawienia, odkształcenia, poplamienia lub zmiany barwy, chyba że powstały one w wyniku działania siły natury,
 - f) polegające na działaniu promieniowania jonizującego, laserowego lub maserowego, azbestu lub sztucznych włókien mineralnych niezależnie od ich postaci i ilości, reakcji jądrowej, skażenia radioaktywnego lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi,
 - g) w przedmiotach uszkodzonych lub zniszczonych w trakcie ich montażu, instalowania lub demontażu, przenoszenia.
6. W ubezpieczeniu maszyn rolniczych (sprzętu), WARTA nie odpowiada ponadto za szkody:
 - 1) powstałe w czasie użytkowania maszyny rolniczej przez Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną przez Ubezpieczonego, nieposiadającą odpowiedniego uprawnienia do jej obsługi – o ile obowiązujące przepisy prawa wymagają posiadania takich uprawnień i miało to wpływ na powstanie szkody,
 - 2) podczas transportu maszyny rolniczej – z wyjątkiem maszyny zawieszanej na ciągniku rolniczym lub ciągniętej ciągnikiem rolniczym oraz podzespołów i elementów maszyny, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa winny być transportowane na specjalnie do tego celu przystosowanych przyczepach/naczepach,
 - 3) podczas używania maszyny rolniczej dojazd jrobnych, testów wytrzymałościowych, w akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, a także jako narzędzie przestępstwa,
 - 4) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia i szyb, chyba że powstały jednocześnie ze zniszczeniem lub uszkodzeniem innych części maszyny rolniczej objętych ochroną ubezpieczeniową,
 - 5) powstałe wskutek użytkowania maszyny rolniczej niezgodnie z jej przeznaczeniem,
 - 6) powstałe wskutek niewłaściwego załadowania i rozładowania oraz przewożenia ładunku na maszynie rolniczej,
 - 7) powstałe wskutek nagłego zetknięcia się z formami ukształtowania terenu lub miedzą.
7. Ponadto WARTA nie odpowiada za koszty wymiany zamków, drzwi, wyłącznika zapłonu lub urządzeń zabezpieczających maszynę rolniczą (sprzęt) przed kradzieżą w przypadku utraty kluczyków (lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta maszyny rolniczej), umożliwiających uruchomienie silnika lub odblokowanie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

Warunki zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem

§ 6

1. W przypadku ubezpieczenia mienia w zakresie obejmującym kradzież z włamaniem lub rabunek budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, w których się ono znajduje, muszą być zabezpieczone przez łączne spełnienie następujących warunków:
 - 1) dostęp do ubezpieczonych przedmiotów jest utrudniony dla osób trzecich tak, że wejście w ich posiadanie wymagać będzie użycia siły fizycznej lub specjalnych urządzeń (narzędzi),
 - 2) wszystkie drzwi wewnętrzne budynków są pełne, w należyтым stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich włamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
 - 3) wszystkie drzwi zewnętrzne budynków zawierające w swej konstrukcji elementy szklane są zamknięte na zamki określone odpowiednio w pkt 4 i 5, i których nie można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklone nie stwarzają możliwości wejścia do wnętrza,
 - 4) wszystkie drzwi zewnętrzne budynku mieszkalnego są zamknięte na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny) lub jeden zamek z certyfikatem,
 - 5) wszystkie drzwi zewnętrzne do budynku gospodarczego są zamknięte na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny),
 - 6) w przypadku drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuwu u góry oraz u dołu od wewnętrznej strony,
 - 7) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna znajdujące się w należyтым stanie technicznym oraz są tak umocowane, osadzone, zamknięte lub rozszklenione, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby trzecie nie będzie możliwe bez pozostawienia śladów, drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna nie mogą być uchylone,
 - 8) sztaby, skobele i zawiasy zewnętrzne, jeżeli nie są wmurowane w ścianę, muszą być przytwierdzone śrubami zaklinowanymi lub zamocowanymi w inny sposób od wewnątrz,
 - 9) klucze do zamków i kłódek są w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego, osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo osób upoważnionych przez Ubezpieczonego do ich przechowywania.
2. W przypadku ubezpieczenia maszyn rolniczych (sprzętu) w zakresie obejmującym kradzież z włamaniem lub rabunek na terenie siedliska gospodarstwa rolnego będącego miejscem postoju tych maszyn, musi być ono ogrodzone oraz wszystkie bramy zamknięte na co najmniej jedną kłódkę wielozastawkową.
3. W przypadku ubezpieczenia maszyn wolnobieżnych, przechowywanych poza budynkami gospodarczymi, siedliskiem lub na terenie siedliska gospodarstwa rolnego, które nie spełnia wymagań określonych w ust. 2, maszyna taka musi spełniać następujące warunki:
 - a) dostęp do wnętrza kabiny jest utrudniony dla osób trzecich tak, że wejście w ich posiadanie wymagać będzie użycia siły fizycznej lub specjalnych urządzeń (narzędzi),
 - b) wszystkie drzwi w tych maszynach są zamknięte na zamek fabryczny lub zabezpieczone od zewnątrz w sposób uniemożliwiający dostanie się do wnętrza kabiny,
 - c) w przypadku maszyn nieposiadających zamknięcia kabiny – wymagane jest, aby nie posiadały one kluczyków w wyłącznikach zapłonu oraz w łatwo dostępnym miejscu.
4. WARTA, po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od spełnienia dodatkowych lub odmiennych warunków w zakresie zabezpieczeń wymienionych w ust. 1-3 albo podjąć decyzję o odstąpieniu od tych wymogów.
5. Niedopełnienie przez Ubezpieczonego któregokolwiek z warunków wymienionych w ust. 1-3, powoduje odmowę wypłaty odszkodowania albo jego odpowiednie zmniejszenie, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie istnienia lub zakresu odpowiedzialności bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody.

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIA DODATKOWE

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 7

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ubezpieczeniem może być objęta odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym (OC) Ubezpieczonego i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym lub przednim zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolnika z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli w związku z czynnościami w życiu prywatnym lub posiadaniem mienia są oni zobowiązani, w myśl przepisów prawa, do naprawienia szkody rzeczowej lub osobowej wyrządzonej osobie trzeciej w następstwie czynu niedozwolonego.
4. Przez czynności życia prywatnego rozumie się działania lub zaniechania w sferze życia prywatnego, niezwiązane z prowadzeniem i posiadaniem gospodarstwa rolnego, aktywnością zawodową, tj. pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, prowadzoną działalnością gospodarczą, pełnieniem wszelkiego rodzaju funkcji (w tym honorowych) we wszelkiego rodzaju związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych, pracą w charakterze wolontariusza, a także odbywanymi praktykami zawodowymi lub stażem zawodowym (praktyczną nauką zawodu).
5. Do szkód objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszych OWU zalicza się m.in. szkody powstałe lub spowodowane:
 - 1) w związku z:
 - a) posiadaniem budynku, budowli,
 - b) sprawowaniem opieki nad niepełnoletnimi dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi,
 - c) zatrudnianiem pomocy domowej lub opiekunką,
 - d) używaniem roweru, wózka inwalidzkiego, dziecięcego lub urządzeń transportu osobistego,
 - e) amatorskim uprawianiem sportu,
 - f) posiadaniem lub użytkowaniem urządzeń latających o których mowa w § 2 ust. 55 i urządzeń pływających o których mowa w § 2 ust. 56,
 - g) użytkowaniem pomieszczeń podczas wyjazdów turystycznych,
 - 2) przez zwierzęta domowe,
 - 3) w trakcie drogi do lub z pracy/szkoly,
 - 4) przez Ubezpieczonego najemcom (w mieniu należącym do najemcy),
 - 5) w trakcie innych czynności w życiu prywatnym, o których mowa w ust. 4.
6. WARTA przyjmuje odpowiedzialność w przypadku, gdy szkoda została wyrządzona poszkodowanemu na terytorium RP i za granicą (z wyłączeniem Stanów Zjednoczonych Ameryki i Kanady), o ile zdarzenie powodujące szkodę powstało w okresie ubezpieczenia.
7. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może zostać rozszerzony o:
 - 1) **OC usługi turystyczne** – obejmuje szkody osobowe lub rzeczowe powstałe z tytułu świadczenia usług turystycznych w gospodarstwie rolnym. Przez świadczenie usług turystycznych rozumie się działalność polegającą na: wynajmowaniu pokoi znajdujących się w budynku mieszkalnym lub domkach turystycznych, wynajmowaniu miejsc na ustawienie namiotów lub przyczep turystycznych, sprzedaży posiłków domowych, świadczeniu innych usług rekreacyjnych związanych z pobytem turystów, np. nauka jazdy konnej, turystyka konna (przewożenie osób bryczkami lub saniami), wypożyczanie rowerów lub urządzeń pływających udośćpeianie placów zabaw,
 - 2) **OC konia** – obejmuje szkody osobowe lub rzeczowe powstałe w związku z posiadaniem lub używaniem w celach rekreacyjnych koni, a także zaprzęgów konnych,
 - 3) **OC najemcy** – obejmuje szkody rzeczowe powstałe w nieruchomości oraz mieniu ruchomym stanowiącym wyposażenie nieruchomości, z której Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, zawartej w formie pisemnej.

8. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego.

Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym § 8

- WARTA nie odpowiada za szkody:
 - wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomoc domową w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa,
 - powstałe w wyniku umyślnego działania przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - powstałe na skutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, terroryzmu, strajków, zamieszek, rozruchów,
 - w związku z posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem lub prowadzeniem pojazdów mechanicznych w rozumieniu Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK,
 - spowodowane przez Ubezpieczonego osobom pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, osobom za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność (pracownikom) lub pomocy domowej w trakcie wykonywania przez nią czynności pomocniczych w gospodarstwie domowym, jak również za szkody wyrządzone przez osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, przez osoby za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność (pracownicy) lub pomoc domową Ubezpieczonemu albo sobie nawzajem,
 - powstałe w skutek siły wyższej,
 - spowodowane długotrwałym działaniem wstrząsów, hałasu, zagrzybienia, wilgoci,
 - spowodowane bezpośrednio lub pośrednio w wyniku emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji,
 - powstałe w środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu oraz w drzewostanie lasów i parków,
 - powstałe w wyniku wycinki drzew dokonanej bez stosownych zezwoleń i uprawnień,
 - wyrządzone przez zwierzęta inne niż domowe,
 - spowodowane przez wirusy lub innego rodzaju programy zakłócające pracę komputera, jego programów i sieci, w tym korzystanie z Internetu,
 - powstałe w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dokumentach i innych nośnikach danych, planach, zbiorach archiwalnych oraz zbiorach kolekcjonerskich, dziełach sztuki i w biżuterii,
 - spowodowane posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem lub prowadzeniem statków powietrznych, z wyłączeniem urządzeń latających, o których mowa w § 2 ust. 55,
 - w związku z posiadaniem i użyciem broni palnej, gazowej lub pneumatycznej,
 - w związku z wyczynowym i zawodowym uprawianiem sportów, a także uprawianiem sportów ekstremalnych,
 - w związku z posiadaniem nieruchomości poza granicami RP,
 - będące wynikiem przeniesienia chorób zakaźnych (w tym wirusa HIV),
 - będące wynikiem przeniesienia chorób przez zwierzęta domowe stanowiące własność lub pozostające pod opieką Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - powstałe w mieniu osób trzecich, które znalazło się w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie umowy dzierżawy, leasingu, użyczenia, przechowania lub innej umowy uprawniającej do korzystania z tego mienia, z zastrzeżeniem § 7 ust. 5 pkt 1 lit. g,
 - wyrządzone wskutek spowodowania utrudnienia ruchu lotniczego lub kolizji ze statkiem powietrznym.
- O ile zakres ochrony nie został rozszerzony, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody określone w § 7 ust. 7.
- W przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody w związku ze świadczeniem usług turystycznych (OC usługi turystyczne), WARTA nie ponosi również odpowiedzialności za szkody spowodowane:
 - spożyciem żywności, przy której wytwarzaniu, przetwarzaniu lub podawaniu brała udział osoba nieposiadająca aktualnych wymaganych przepisami badań lekarskich,
 - rażącym naruszeniem obowiązujących przepisów sanitarnych,
 - przez produkt żywnościowy, którego okres przydatności do spożycia minął,
 - spożyciem nieprzetworzonych produktów leśnych lub zwierziny łownej,
 - świadczeniem usług, o których mowa w § 7 ust. 7 pkt. 1, bez posiadania stosownych uprawnień przez Ubezpieczonego lub osobę, której Ubezpieczony powierzył wykonanie usługi, o ile obowiązujące przepisy prawa wymagają posiadania takich uprawnień i miało to wpływ na powstanie szkody,
 - nieprzestrzeganiem przez turystę regulaminów lub instrukcji określających zasady pobierania nauki jazdy konnej, wypożyczania i korzystania z urządzeń pływających, korzystania z placów zabaw,
 - użytkowaniem przez turystę rowerów w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem,
 - przez podmioty, którym Ubezpieczony powierzył wykonanie usługi,
 - przerwą w dostarczaniu energii elektrycznej lub innych mediów,
 - przez wirusy lub innego rodzaju programy zakłócające pracę komputera, jego programów i sieci, w tym korzystanie z Internetu.
- Ponadto odpowiedzialnością WARTY w przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody w związku ze świadczeniem usług turystycznych nie są objęte szkody powstałe w mieniu turystów obejmującym:
 - futra i odzież skórzaną, biżuterię, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych, monety złote lub srebrne, gotówkę, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe, dokumenty, dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy oraz instrumenty muzyczne, urządzenia dostępne do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, sprzęt turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny,
 - pojazdy mechaniczne, przyczepy turystyczne, namioty oraz ich wyposażenie albo rzeczy w nich pozostawione, a także rowery, wózki dziecięce, inwalidzkie i zwierzęta.
- WARTA nie zwraca kosztów nałożenia grzywnien, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym.

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków § 9

- Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ubezpieczeniem mogą być objęte następstwa nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczonego, osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub osób, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność (pracowników).
- Umowa może być zawarta przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolnika z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego lub dobrowolnego ubezpieczenia maszyn rolniczych (sprzętu) Agro-Casco.
- Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków (NNW) polegające na uszkodzeniu ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci Ubezpieczonego wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależnie od woli Ubezpieczonego, mające miejsce na terytorium RP i za granicą, powstałe w okresie ubezpieczenia.
- Ubezpieczeniem NNW mogą być objęte następstwa nieszczęśliwych wypadków osób wskazanych w umowie ubezpieczenia (forma imienna), które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie ukończyły 67 lat, chyba że WARTA zgodziła się na kontynuowanie umowy ubezpieczenia dla osób, które ukończyły 67 lat.
- Umowę ubezpieczenia zawiera się w jednym z dwóch wariantów. Wyboru wariantu (jednokowego dla wszystkich osób zgłaszanych do ubezpieczenia) można dokonać wyłącznie w chwili zawierania umowy ubezpieczenia.

6. W zależności od wybranego wariantu ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia określa poniższa tabela:

Lp.	Następstwa nieszczęśliwych wypadków (NNW), w tym	ZAKRES UBEZPIECZENIA	
		Standard	Komfort
1.	stały uszczerbek na zdrowiu	•	•
2.	śmierć 100% sumy ubezpieczenia	•	•
3.	naprawa lub nabycie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych 25% sumy ubezpieczenia max 3 000 zł	•	•
4.	przeszkolenie zawodowe inwalidów 25% sumy ubezpieczenia max 5 000 zł	•	•
5.	dzienne świadczenie szpitalne 0,2% SU dziennie max 60 zł za dzień		•
6.	rozszerzenie zakresu o zawał serca, udar mózgu		•

- Po opłaceniu dodatkowej składki umowa ubezpieczenia może być rozszerzona o opcję zwiększenia świadczenia w przypadku stałego uszczerbku na zdrowiu, zgodnie ze współczynnikiem progresji opisanym w ust. 8 pkt.1 lit. b.
- W zależności od wybranego przez Ubezpieczającego wariantu, w granicach sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia, WARTA wypłaca świadczenia z tytułu:
 - stałego uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku nieszczęśliwego wypadku zaistniałego w okresie ubezpieczenia, którego wysokość odpowiada:
 - iloczynowi procentu stałego uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez lekarzy WARTY i sumy ubezpieczenia NNW wskazanej w umowie ubezpieczenia,
 - w przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia o opcję progresywną – iloczynowi procentu stałego uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez lekarzy WARTY, sumy ubezpieczenia NNW wskazanej w umowie ubezpieczenia i współczynnika progresji określonego w tabeli poniżej:

% stałego uszczerbku na zdrowiu	współczynnik progresji
do 25	1,0
od 25,1 do 50	1,5
od 50,1 do 65	2,0
od 65,1 do 85	2,5
od 85,1 do 100	3,0

- śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku powstałego w okresie ubezpieczenia, która nastąpiła przed upływem 24 miesięcy od dnia nieszczęśliwego wypadku; wysokość świadczenia stanowi 100% sumy ubezpieczenia NNW,
- zwrot kosztów naprawy lub nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych poniesionych na terytorium RP, w związku z nieszczęśliwym wypadkiem do wysokości 25% sumy ubezpieczenia NNW określonej w umowie ubezpieczenia, ale nie więcej niż 3 000 zł; zwrot następuje w oparciu o dostarczone rachunki o ile naprawa/nabycie ich zostały zlecone przez lekarza oraz miały miejsce w okresie 24 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku,
- koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów na terytorium RP osób niepełnosprawnych zwracane są do wysokości 25% sumy ubezpieczenia NNW, ale nie więcej niż 5 000 zł o ile powstały one w następstwie nieszczęśliwego wypadku oraz zostały poniesione w okresie nie dłuższym niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku,
- dzienne świadczenie szpitalne w wysokości 0,2% sumy ubezpieczenia NNW za dzień, ale nie więcej niż 60 zł za dzień; wypłacane jest od 1-go dnia pobytu w szpitalu na terytorium RP (pod warunkiem minimum 5-dniowego pobytu w szpitalu) przez maksymalny okres 90 dni od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, świadczenie wypłacone jest po dostarczeniu do WARTY potwierdzenia hospitalizacji Ubezpieczonego wystawionego przez szpital. Następujące po sobie okresy pobytu w szpitalu z powodu tego samego nieszczęśliwego wypadku uważane są jako następstwo jednego wypadku i sumują się. Dzielne świadczenie szpitalne nie obejmuje pobytu w sanatoriach, pensjonatach, domach opieki, hospicjach itp.
- Niezależnie od świadczeń objętych umową ubezpieczenia, WARTA zwraca Ubezpieczonemu niezbędne wydatki poniesione na:
 - przejazdy w RP najtańszym środkiem lokomocji do wskazanych przez WARTĘ lekarzy oraz na zleconą przez WARTĘ obserwację kliniczną,
 - badania lekarskie zlecone przez WARTĘ, pod warunkiem, że zostały wykonane na terytorium RP.

Wyłączenia odpowiedzialności NNW § 10

- WARTA nie odpowiada za następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałe na skutek:
 - działań Ubezpieczonego będącego w stanie nietrzeźwości albo po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa,
 - rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba, że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem siusności,
 - działań wojennych, stanu wyjątkowego, albo w związku z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, zamieszkach, rozruchach, bójkach (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej), akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu, sabotażu lub podobnych aktach niepokojów społecznych,
 - prowadzenia przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju środków transportu bez wymaganych prawem danego kraju uprawnień, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
 - działań wbrew miejscowemu prawu i zakazom władz lokalnych,
 - posługiwania się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi, ogniami sztucznymi, petardami,
 - przebywania Ubezpieczonego na obszarach, na których obowiązuje zakaz poruszania się bądź korzystania z nich np. szlaki turystyczne, trasy zjazdowe, akwenu wodne,
 - urawiania sportów: wyczynowych, zawodowych lub ekstremalnych,
 - usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa lub samookaleczenia,
 - uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi bez względu na to przez kogo były wykonywane,
 - chorób przewlekłych lub zawodowych, napadów epileptycznych,
 - zaburzeń nerwowych lub psychicznych Ubezpieczonego.
- WARTA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową również zdarzeń powstałych w związku z zawałem serca albo udarem mózgu w ramach umowy zawartej w:
 - wariantcie Standard – w odniesieniu do wszystkich osób,
 - w wariantcie Komfort – w odniesieniu do osób, które ukończyły 67 lat.

Ubezpieczenie Assistance

§ 11

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ubezpieczeniem mogą być objęte usługi Assistance.
 2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia budynku mieszkalnego.
 3. Przedmiotem ubezpieczenia są usługi Assistance świadczone przez WARTĘ na rzecz Ubezpieczonego i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, na terytorium RP.
 4. Usługi Assistance świadczone są za pośrednictwem COK i obejmują zorganizowanie albo zorganizowanie i pokrycie kosztów tych usług.
 5. Usługi Assistance obejmują następujące rodzaje pomocy Assistance: katastroficzny, domowy oraz medyczny.
 6. W ramach **Assistance katastroficznego** WARTA zapewnia następujące usługi:
 - 1) powrót do domu – jeżeli w momencie wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony, Ubezpieczony znajduje się w podróży na terytorium RP, w odległości co najmniej 50 km od miejsca ubezpieczenia, a w związku z powstaniem szkody w ubezpieczonym budynku mieszkalnym jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna, WARTA zapewnia transport do miejsca ubezpieczenia w postaci zorganizowania i pokrycia kosztów przejazdu Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia,
 - 2) dozór mienia – jeżeli na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego objętego zakresem ochrony występuje konieczność zabezpieczenia ubezpieczonego budynku mieszkalnego przed powiększeniem się szkody na skutek zagrożenia kradzieżą zwykłą lub kradzieżą z włamaniem, WARTA zapewnia zorganizowanie i pokrycie kosztów dozoru mienia,
 - 3) transport mienia – w postaci zorganizowania i pokrycia kosztów przewozu (samochodem o ładowności do 3,5 tony) do:
 - a) miejsca składowania wskazanego przez Ubezpieczonego, na terenie RP, w promieniu do 100 km od miejsca ubezpieczenia – jeżeli na skutek zdarzenia objętego zakresem ochrony występuje konieczność zabezpieczenia ocalałego mienia znajdującego się w ubezpieczonym budynku mieszkalnym,i z powrotem do:
 - a) miejsca ubezpieczenia – jeśli ubezpieczony budynek mieszkalny znajduje się w stanie umożliwiającym ponowne jego zamieszkanie,
 - 4) przechowanie mienia – jeżeli na skutek zdarzenia objętego zakresem ochrony ocalałe mienie zostało przewiezione do miejsca składowania, WARTA, na podstawie faktury przedstawionej przez Ubezpieczonego, zapewnia pokrycie kosztów przechowania mienia, na terenie RP,
 - 5) transport Ubezpieczonego, w postaci zorganizowania i pokrycia kosztów przejazdu do:
 - a) wskazanego przez COK hotelu, hostelu, pensjonatu lub do domu/lokalu zastępczego wskazanego przez Ubezpieczonego, w promieniu do 100 km od miejsca ubezpieczenia, na terytorium RP – w sytuacji wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej, gdy ubezpieczony budynek mieszkalny znajduje się w stanie wykluczającym dalsze w nim zamieszkiwanie,i z powrotem do:
 - a) miejsca ubezpieczenia – jeśli ubezpieczony budynek mieszkalny znajduje się w stanie umożliwiającym ponowne jego zamieszkanie,
 - 6) zakwaterowanie Ubezpieczonego – w postaci rezerwacji i pokrycia kosztów pobytu Ubezpieczonego w hotelu, hostelu, pensjonacie lub domu/lokalu zastępczym – w sytuacji wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej, gdy budynek mieszkalny znajduje się w stanie wykluczającym dalsze w nim zamieszkiwanie. O wyborze miejsca zakwaterowania decyduje COK.Fakt zniszczenia lub uszkodzenia budynku mieszkalnego uniemożliwiający dalsze w nim zamieszkiwanie musi zostać potwierdzony przez przedstawiciela WARTY.
7. W ramach **Assistance domowego** WARTA zapewnia następujące usługi:
 - 1) pomoc interwencyjną – w przypadku wystąpienia zdarzenia wymagającego podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do uniemożliwienia powstania lub powiększenia się szkody, WARTA organizuje pomoc specjalisty w miejscu ubezpieczenia odpowiedniego ze względu na rodzaj uszkodzeń tj. hydraulika, technika urządzeń grzewczych, elektryka, dekarza, szklarza, stolarza.
Usługa obejmuje organizację, dojazd, koszt robocizny oraz koszt niezbędnych do realizacji usługi materiałów, ograniczonych wyłącznie do: szyby, zawiasów, klejów, śrub, pianek montażowych, silikonów, wężyków przyłączeniowych i folii paroizolacyjnych. Maksymalny koszt materiałów wynosi 250 zł na każde zdarzenie. Materiałami w rozumieniu OWU nie są w szczególności: dachówki, ceramika łazienkowa, armatura, oraz ramy i skrzydła drzwi oraz okien, a także samozamykacze.
 - 2) interwencje ślusarza, w poniższym zakresie:
 - a) wymiana zamków – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz kosztów robocizny ślusarza w celu wymiany zamka/ów lub wkładek do zamków w drzwiach wejściowych prowadzących do ubezpieczonych budynków na skutek: kradzieży kluczy lub włamania przez drzwi wejściowe niepowodującego uszkodzenia zamka/zamków, zgłoszonych na Policję bądź awarii lub uszkodzenia zamka/zamków. Usługa obejmuje również koszt zamków lub wkładek do zamków do maksymalnej kwoty 250 zł na każde zdarzenie,
 - b) otwarcie drzwi – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz kosztów robocizny ślusarza w celu otwarcia drzwi wejściowych prowadzących do ubezpieczonych budynków na skutek: zagubienia kluczy lub zatrzasknięcia drzwi. Usługa nie obejmuje kosztów zamków lub wkładek do zamków,
 - 3) wyłączenie alarmu – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz kosztów robocizny właściwego specjalisty w celu wyłączenia syren dźwiękowych lub świetlnych systemu alarmowego zamontowanego w miejscu ubezpieczenia, jeśli Ubezpieczony nie jest w stanie samodzielnie ich wyłączyć,
 - 4) przegląd instalacji – zorganizowanie przeglądu instalacji gazowej lub elektrycznej lub kontroli przewodów kominowych zamontowanych w miejscu ubezpieczenia, w zakresie określonym przepisami prawa. Świadczenie organizowane jest do 5 dni roboczych od daty zgłoszenia, chyba, że uzgodniono z Ubezpieczonym inny termin realizacji usługi. Usługa nie obejmuje pokrycia kosztów dojazdu, przeglądu i części zamiennych.
8. W ramach **Assistance medycznego**, w przypadku nieszcześliwego wypadku lub nagłego zachorowania na terytorium RP, WARTA zapewnia następujące usługi:
 - 1) wizytę lekarza – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu Ubezpieczonego lub zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w placówce medycznej wskazanej przez COK,
 - 2) transport medyczny – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu Ubezpieczonego z:
 - a) miejsca pobytu do odpowiedniej placówki medycznej wskazanej przez lekarza COK oraz z placówki medycznej do miejsca zamieszkania, zalecanym przez lekarza COK środkiem transportu,
 - b) placówki medycznej do innej placówki medycznej, gdy placówka, w której przebywa Ubezpieczony nie odpowiada wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia lub gdy Ubezpieczony skierowany jest na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej,
 - 3) dostawę leków i innych środków – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych do miejsca ubezpieczenia, w sytuacji, gdy Ubezpieczony wymaga leczenia. Koszty zakupu ww. produktów pokrywa Ubezpieczony,
 - 4) opiekę pielęgniarską – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki pielęgniarskiej w miejscu ubezpieczenia po zakończeniu hospitalizacji, trwającej przez okres dłuższy niż 5 dni, w związku ze stwierdzoną przez lekarza COK medycznie uzasadnioną koniecznością pomocy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego,
 - 5) wizytę psychologa – zorganizowanie wizyty i pokrycie honorarium psychologa, w trudnych sytuacjach losowych, tj. zgon lub ciężka choroba Ubezpieczonego lub osób bliskich pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 6) infolinię medyczną zapewniającą całonocowy telefoniczny dostęp do:
 - a) rozmowy z lekarzem COK, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości udzieli Ubezpieczonemu ustnej informacji, co do dalszego postępowania,

b) informacji o lekach, ich działaniu, interakcjach z innymi środkami, przeciwwskazaniach, dawkowaniu, ich zamiennikach.

Telefoniczna rozmowa z lekarzem COK oraz informacje o lekach nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego.

§ 12

Poniższa tabela przedstawia limity usług dla poszczególnych rodzajów Assistance:

Assistance katastroficzny – łączny limit 15 000 zł na zdarzenie (niezależnie od liczby usług)	
Powrót do domu	1 raz
Dozór mienia	do 5 dni
Transport mienia	1 raz
Przechowanie mienia	do 90 dni
Transport Ubezpieczonego	1 raz
Zakwaterowanie Ubezpieczonego	do 90 dni
Assistance domowy	
Pomoc interwencyjna (z wyłączeniem interwencji ślusarza)	2 razy
Interwencja ślusarza	2 razy
Wyłączenie alarmu	1 raz
Przeгляд instalacji	2 razy
Assistance medyczny – łączny limit 1 500 zł na zdarzenie (niezależnie od liczby usług):	
Wizyta lekarza	1 raz
Transport medyczny	2 razy
Dostarczenie leków i innych środków	2 razy
Opieka pielęgniarska	do 3 dni
Wizyta psychologa	1 raz
Infolinia medyczna	bez limitu

Wyłączenia odpowiedzialności Assistance

§ 13

1. Niezależnie od limitów i zakresu świadczeń Assistance, określonych w § 12 WARTA nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego bez uprzedniego powiadomienia i uzgodnienia z COK, nawet w sytuacji kiedy koszty te mieszczą się w granicach limitów odpowiedzialności. W przypadku braku możliwości kontaktu z przyczyn leżących po stronie WARTY lub wynikających z działania sił wyższych takich jak: trzęsienie ziemi, powódź, silny wiatr lub pożar, WARTA uwzględni poniesione przez Ubezpieczonego, uzasadnione i udokumentowane koszty, do takiej wysokości jakby sama organizowała usługi Assistance.
2. WARTA nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa,
 - 2) powstałe na skutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
 - 3) powstałe na skutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, terroryzmu, strajków, zamieszek, rozruchów,
 - 4) powstałe w wyniku działania zwierząt należących do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Ponadto, z usług Assistance wyłączone są świadczenia związane z:
 - 1) zdarzeniami spowodowanymi umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 2) kolejną (drugą) interwencją danego specjalisty, jeśli dotyczy konieczności udzielenia pomocy w tym samym przedmiocie i zakresie jak poprzednia usługa, a Ubezpieczony nie dokonał stosownych napraw,
 - 3) ponoszeniem kosztów użycia sprzętu specjalistycznego, takiego jak np. WUKO czy kamera termowizyjna,
 - 4) ponoszeniem kosztów poszukiwania przyczyny szkody, o których mowa w § 2 ust. 15,
 - 5) uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają właściwe służby administracyjne lub właściwe służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego,
 - 6) usiłowaniem lub popełnieniem samobójstwa lub samookaleczenia przez Ubezpieczonego,
 - 7) konserwacją ruchomości domowych lub stałych elementów,
 - 8) naprawą wad, za które odpowiedzialność ponosi producent,
 - 9) pokryciem kosztów zakupu leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych,
 - 10) chorobami: przewlekłymi lub psychicznymi oraz ich zaostrzeniami,
 - 11) leczeniem stomatologicznym,a także usługi:
 - 12) wykonywane poza terytorium RP,
 - 13) elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami żarówek, lampek kontrolnych, przedłużaczy.
4. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń lub udzielenia informacji, jeśli są one spowodowane działaniem siły wyższej takiej jak: trzęsienie ziemi, powódź, silny wiatr, pożar.

Ubezpieczenie rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym

§ 14

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ubezpieczeniem mogą być objęte rzeczy osobiste poza gospodarstwem rolnym Ubezpieczonego i osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia budynku mieszkalnego.
3. Przedmiotem ubezpieczenia są rzeczy osobiste zabierane poza miejsce ubezpieczenia obejmujące wyłącznie poniższe przedmioty:
 - 1) teczka, plecak, torba, torebka, neseser, aktówka, walizka,
 - 2) portmonetka/portfel, etui na dokumenty, na okulary,
 - 3) dokumenty takie jak: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, karta pojazdu, legitymacja szkolna/studencka/emeryta/rencisty,
 - 4) klucze do pojazdu stanowiącej własność lub współwłasność osób objętych ubezpieczeniem,
 - 5) fotelik lub wózek dziecięce,

- 6) klucze do ubezpieczonego budynku mieszkalnego,
 - 7) urządzenia elektroniczne służące do sterowania alarmem lub automatycznego otwierania i zamykania drzwi lub bram w miejscu ubezpieczenia,
 - 8) odzież, obuwie, parasole, kosmetyki, zegarki, przybory do pisania,
 - 9) telefony komórkowe, przenośne urządzenia do odtwarzania dźwięku lub obrazu (np. MP3/4, iPody, e-booki),
 - 10) okulary optyczne (w tym szkła kontaktowe) i przeciwsłoneczne,
 - 11) papierosnica, zapalniczka,
 - 12) gotówka, karty płatnicze, biżuteria,
 - 13) bilety okresowe komunikacji publicznej,
 - 14) sprzęt medyczny: wózek inwalidzki niepodlegający rejestracji, kule łokciowe, orzeza,
 - 15) zwierzęta domowe.
4. Zakres ubezpieczenia obejmuje usiłowanie lub dokonanie rabunku.
 5. WARTA odpowiada za szkody powstałe na terytorium RP i za granicą.

Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu rzeczy osobistych § 15

1. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa.
2. WARTA nie odpowiada również za szkody wynikające z:
 - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 2) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusności,
 - 3) konfiskaty, zatrzymania lub zniszczenia przez organy państwa,
 - 4) działań wojennych, strajków, stanu wyjątkowego, zamieszek, rozruchów, aktów terrorystycznych.

Ubezpieczenie nagrobka § 16

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ubezpieczeniem mogą być objęte nagrobki.
2. Umowa może być zawarta przy jednoczesnym lub uprzednim zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolnika z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego lub obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest nagrobek (budowla) przeznaczona do pochówku, usytuowana na cmentarzu, składająca się z płyty poziomej umieszczonej na cokole, płyty pionowej, tablicy napisowej, liter, rzeźby nagrobnej lub innych elementów, zamocowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez użycia narzędzi) albo będąca grobowcem z dostępnym wnętrzem.
4. WARTA odpowiada za szkody powstałe na terytorium RP.
5. Zakres ubezpieczenia obejmuje: dewastację, powódź, pożar, silny wiatr, trzęsienie ziemi, uderzenie pojazdu mechanicznego, upadek drzew lub masztów, upadek pojazdu powietrznego, a także kradzież z włamaniem.

Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu nagrobka § 17

1. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa.
2. Ponadto ubezpieczeniem nie są objęte szkody wynikające z:
 - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 2) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusności.
3. WARTA nie odpowiada również za szkody:
 - 1) nieprzekraczające w dniu ustalenia odszkodowania 100 zł,
 - 2) powstałe w elementach ozdobnych niezamocowanych na stałe,
 - 3) polegające na pozostawieniu otworów montażowych, resztek substancji łączących elementy nagrobka z płytami nagrobka,
 - 4) będące następstwem zwykłego zużycia,
 - 5) powstałe wskutek osuwania się lub zapadania się ziemi,
 - 6) powstałe wskutek zabrudzenia, opalenia, wylania wosku,
 - 7) powstałe wskutek działalności Zarządów Cmentarzy, firm pogrzebowych, kamieniarskich.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY § 18

1. Wysokość szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia ustala się zgodnie z poniższymi zasadami:
 - 1) **OC Rolnika, budynki rolnicze ubezpieczone w zakresie obowiązkowym** – postanowienia Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK,
 - 2) **budynki rolnicze ubezpieczone w zakresie rozszerzonym:**
 - a) koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy:
 - b) dla **budynku** – koszt odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego budynku z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe. Za koszt odbudowy przyjmuje się koszt wykonania robót budowlanych z uwzględnieniem nakładów na opracowanie dokumentacji projektowej i nadzoru nad budową. Koszty te wyliczone muszą być zgodnie z obowiązującymi zasadami kalkulacji ustalania cen dla robót budowlanych z uwzględnieniem cen rynkowych usług i materiałów obowiązujących na danym terenie,
 - c) dla **instalacji, urządzeń technicznych i stałych elementów** – koszt nabycia lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie w dniu ustalenia odszkodowania oraz kosztów montażu.
- Koszty materiałów, o których mowa powyżej pomniejsza się o stopień technicznego zużycia obliczonego na podstawie stosowanych przez WARTĘ „Norm zużycia technicznego budynków” udośćnionych na stronie www.warta.pl. Stopnia technicznego zużycia nie uwzględnia się, jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia:
- wiek budynku mieszkalnego nie przekraczał 50 lat, albo
 - zużycie techniczne budynku gospodarczego nie przekraczało 10%.
- W razie przeprowadzenia remontu w budynkach starszych niż 50 lat lub w budynkach gospodarczych o stopniu zużycia wyższym niż 10% – stopień technicznego zużycia pomniejsza się stosownie do okresu eksploatacji danych elementów po remoncie,
- 3) **budowle, silosy, urządzenia (wyposażenie budynków gospodarczych):**
 - a) koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy:
 - b) koszt nabycia lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie w dniu ustalenia odszkodowania oraz kosztów montażu. W przypadku gdy zniszczone przedmioty w chwili wystąpienia szkody są **starsze niż 5 lat**, koszty nabycia lub koszty wytworzenia, o których mowa powyżej, pomniejsza się o stopień technicznego zużycia obliczonego na podstawie stosowanych przez WARTĘ „Norm stopnia zużycia rocznego urządzeń” udośćnionych na stronie www.warta.pl,
 - 4) **ruchomości domowe:**
 - a) biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju,

- b) gotówka – wartość nominalna,
 - c) inne krajowe środki płatnicze – wartość pieniężna zrealizowana za ich pomocą,
 - d) karty płatnicze – koszt uzyskania nowej karty,
 - e) monety złote i srebrne – wartość kruszcu lub złomu. W przypadku, gdy monety stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości kruszcu/złomu, za wysokość szkody przyjmuje się wartość nominalną monet,
 - f) papiery wartościowe – wartość nominalna z uwzględnieniem należnego oprocentowania, ustalona na dzień powstania szkody,
 - g) dokumenty – koszt wykonania duplikatów lub nowych dokumentów,
 - h) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie – wycena rzeczoznawców przedstawiona przez Ubezpieczonego. WARTA honoruje wyceny następujących osób: rzeczoznawców z uprawnieniami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki, biegłych sądowych. W przypadku braku wyceny WARTA odpowiada zgodnie z postanowieniami lit. o,
 - i) klucze do budynku rolniczego – koszt wymiany zamków, obejmujący demontaż dotychczasowych zamków, zakup nowych oraz ich montaż,
 - j) urządzenia elektroniczne służące do sterowania alarmem lub do automatycznego otwierania i zamykania drzwi lub bram – koszt wymiany zamków obejmujący demontaż dotychczasowych zamków, zakup nowych oraz ich montaż łącznie z kosztem przeprogramowania centrali,
 - k) kluczyki do samochodu – koszt dorobienia nowego kompletu kluczyków,
 - l) bilety komunikacji publicznej – cena zakupu biletu,
 - m) zwierzęta domowe – koszt leczenia do wysokości kosztu nabycia albo w przypadku braku możliwości wyleczenia – koszt nabycia na lokalnym rynku zwierzęcia takiej samej rasy i o porównywalnych cechach. Jeśli nie ma możliwości określenia kosztu nabycia zwierzęcia – koszt nie może przekroczyć 500 zł,
 - n) rośliny doniczkowe – koszt nabycia nowej rośliny tego samego gatunku i odmiany, tej samej lub podobnej wielkości albo w przypadku braku takiej możliwości – koszt sadzonek lub nasion roślin tego samego lub podobnego gatunku i odmiany,
 - o) pozostałe ruchomości domowe – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej lub innej marki o podobnych parametrach przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie,
- 5) **zwierzęta gospodarskie** – koszt nabycia nowego zwierzęcia, z tym że dla:
 - a) zwierząt przeznaczonych na opas lub do tułcu – uwzględnia się wagę zwierzęcia oraz średnią cenę skupu,
 - b) zarodowych zwierząt gospodarskich – bierze się pod uwagę prowadzoną dokumentację hodowlaną,
 - c) pozostałych zwierząt – uwzględnia się ten sam typ, rasę, wiek, oraz wagę zwierzęcia.

- 6) **maszyny rolnicze (sprzęt):**
 - a) szkoda częściowa – koszt naprawy, konieczny do przywrócenia poprzedniego stanu maszyny, łącznie z kosztami demontażu poprzedzającego naprawę oraz ponownego montażu po naprawie, z uwzględnieniem kosztów transportu; koszt naprawy może być ustalony na podstawie:
 - rachunków lub faktur (wraz z kosztorysem), odpowiadających zakresowi napraw przyjętych przez WARTĘ w protokole szkody, WARTA zastrzega sobie prawo ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii rzeczoznawców,
 - wyceny dokonanej przez WARTĘ,
 - b) szkoda całkowita – koszt nabycia nowej maszyny tego samego lub podobnego rodzaju, typu i o takich samych lub podobnych parametrach.
- W przypadku, gdy zniszczona maszyna lub jej część w chwili wystąpienia szkody jest starsza niż 5 lat, koszt jej naprawy lub koszt nabycia nowej maszyny pomniejsza się o stopień zużycia technicznego w zależności od wieku maszyny w latach, licząc od daty produkcji danej maszyny w wysokości 5% za każdy rozpoczęty rok kalendarzowy eksploatacji począwszy od szóstego roku eksploatacji nie więcej niż 65%. Procent zużycia technicznego obliczany jest ilościowo,
- 7) **nagrobek** – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy, koszt odbudowy uszkodzonego/zniszczonego obiektu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe.
2. Koszt naprawy ustalany jest na podstawie wyceny dokonanej przez WARTĘ z uwzględnieniem cen obowiązujących na lokalnym rynku.
 3. Koszt naprawy może być również ustalony na podstawie rachunków lub faktur (wraz z kosztorysem) przedłożonych WARCIE przez Ubezpieczonego. Rachunki lub faktury za koszty naprawy powinny odpowiadać zakresowi napraw przyjętych przez WARTĘ w protokole szkody i podlegają weryfikacji przez WARTĘ.
 4. Przy ustalaniu kosztów naprawy WARTA nie uwzględnia:
 - 1) strat wynikających z braku części zamiennych lub innych materiałów, niezbędnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, jeżeli naprawy można dokonać przy użyciu innych części lub materiałów zastępczych o podobnych parametrach, dostępnych na rynku,
 - 2) kosztów prac według stawek godzin nadliczbowych, dni ustawowo wolnych od pracy oraz ekspresowego sprostowania części zamiennych.
 5. Wysokość szkody, w przypadku niemożności naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia ustala się procentowo, w stosunku do stopnia uszkodzenia, tzn. wartość przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą pomniejsza się o pozostałość po szkodzie. Zasada ta nie ma zastosowania do ruchomości domowych, instalacji, urządzeń technicznych, stałych elementów, budowli.
 6. Wysokość szkody ustalona wg kosztów naprawy nie może przekroczyć wysokości sumy ubezpieczenia oraz kosztu odbudowy, nabycia lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej lub innej marki o podobnych parametrach, wyliczonego z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1.
 7. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
 - 1) wartości zabytkowej,
 - 2) wartości artystycznej, historycznej, muzealnej z wyjątkiem dzieł sztuki, zbiorów kolekcjonerskich,
 - 3) wartości amatorskiej, naukowej, intelektualnej lub osobistych upodobań,
 - 4) innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
 - 5) podatku VAT, w przypadku gdy Ubezpieczony jest płatnikiem podatku VAT.

Ustalenie wysokości odszkodowania § 19

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania następuje na podstawie wyceny dokonanej przez WARTĘ, a także na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów potwierdzających wysokość i zasadność roszczenia, z tym że WARTA zastrzega sobie prawo ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii rzeczoznawców.
2. Odszkodowanie ustala się w złotych w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody wyliczonej wg zasad ustalonych w § 18. Przeliczenie na złote poniesionych lub wycenionych w walutach obcych kosztów następuje według kursu średniego walut obcych ustalonego przez NBP w dniu powstania szkody.
3. Termin każdej czynności likwidacyjnej wymagającej dokonania ustaleń na miejscu szkody WARTA jest zobowiązana uzgodnić z Ubezpieczonym lub poszkodowanym.
4. Wysokość odszkodowania uwzględnia udokumentowane i uzasadnione koszty, o których mowa w § 24 i § 25 ust. 4.

Ustalenie i wypłata świadczenia NNW § 20

1. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia i jego wysokości następuje na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów, z tym, że WARTA ma prawo do ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
2. Procent stałego uszczerbku na zdrowiu WARTA określa na podstawie dokumentów przedłożonych przez Ubezpieczonego oraz „Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUIR „WARTA” S.A.”, która dostępna jest na stronie internetowej www.warta.pl.

3. W przypadku dłuższego leczenia procent stałego uszczerbku na zdrowiu określa się najpóźniej w 24. miesiącu od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku.
4. W przypadku utraty lub uszkodzenia organu, narządu czy układu, których funkcje przez wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub stałego uszczerbku na zdrowiu, procent stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku na zdrowiu po wypadku, a stanem przed tym wypadkiem.
5. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał jednorazowo świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się po potrąceniu wypłaconej uprzednio kwoty.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§21

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku o ubezpieczenie, na podstawie informacji uzyskanych od Ubezpieczającego.
2. Jeśli zawarcie umowy dotyczy kontynuacji obowiązkowych ubezpieczeń rolnych, kolejna umowa zawierana jest zgodnie z postanowieniami Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK. Taki sposób wznawiania umowy ubezpieczenia może mieć zastosowanie do dobrowolnego rozszerzenia ochrony budynków rolniczych, pod warunkiem uprzedniego wyrażenia na to zgody przez Ubezpieczającego (automatyczna kontynuacja).
3. Ubezpieczający mają prawo do rezygnacji z automatycznej kontynuacji do dobrowolnego rozszerzenia ochrony budynków rolniczych, pod warunkiem złożenia drugiej stronie pisemnego oświadczenia o rezygnacji, nie później niż na 1 dzień przed upływem okresu ubezpieczenia bieżącej umowy.
4. W przypadku rezygnacji z automatycznej kontynuacji, bieżąca umowa ulega rozwiązaniu z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia i nie dochodzi do automatycznego zawarcia umowy w zakresie dodatkowego ryzyka dobrowolnego budynków rolniczych.
5. Z zastrzeżeniem ust. 9, WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji pozwalających na ocenę ryzyka lub od wykonania dokumentacji fotograficznej albo od dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia.
6. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumienia na odległość, z zastosowaniem przesłanej przez WARTĘ oferty, wniosek o ubezpieczenie może być złożony drogą elektroniczną, w trakcie rozmowy telefonicznej lub z wykorzystaniem innego kanału dystrybucji. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem Internetu, Regulamin Świadczenia Usług Drogą Elektroniczną jest udostępniony na stronie www.warta.pl.
7. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest opłacić składkę z góry za cały okres ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia przyjęto inny sposób opłacenia składki.
8. W czasie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać niezwłocznie WARTĘ o wszelkich zmianach okoliczności, podanych we wniosku o ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1.
Do okoliczności tych należą w szczególności zmiany:
1) danych osobowych Ubezpieczonego,
2) nazwy ulicy (np. w wyniku decyzji administracyjnej),
3) zabezpieczeń przeciwłamaniowych,
4) klasyfikacji palności budynku,
5) właściciela budynku rolniczego (np. w wyniku sprzedaży).
9. Warunkiem zawarcia ubezpieczenia nagrobku jest załączenie przez Ubezpieczającego dokumentacji fotograficznej przedmiotu ubezpieczenia.
10. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 8 spoczywają odpowiednio na Ubezpieczonym, o ile wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
11. Zawarcie umowy ubezpieczenia WARTA potwierdza umową ubezpieczenia.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności

§22

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, o ile nie umówiono się inaczej, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Ubezpieczenie maszyn rolniczych (sprzętu) w zakresie AgroCasco, może zostać zawarte na okres krótszy (minimum trzech miesięcy).
3. Okres ubezpieczenia wskazany jest w umowie ubezpieczenia.
4. O ile nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
5. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada po dniu, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY, rozpoczyna się w dniu określonym w umowie jako początek okresu ubezpieczenia.
6. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada przed dniem, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY, rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.
7. W przypadku, gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed opłaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
8. W przypadku opłacania składki w ratach i nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, WARTA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty.
9. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia i ustania odpowiedzialności WARTY, stosunek ubezpieczenia wygasa.
10. Umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność WARTY ustaje:
1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia,
2) z chwilą poinformowania Ubezpieczającego o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym, o którym mowa w ust. 7,
3) z upływem 7 dni od dnia, w którym Ubezpieczający otrzyma wezwanie do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłane po upływie terminu jej płatności, o którym mowa w ust. 8 jeśli w tym wezwaniu ubezpieczający został poinformowany, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania spowoduje, że ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie,
4) z chwilą poinformowania Ubezpieczonego o wyczerpaniu sum ubezpieczenia, chyba że dokończy on doubezpieczenie, zgodnie z § 27,
5) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie wszystkich przedmiotów ubezpieczenia,
6) w przypadkach określonych w ust. 12-15.
11. W ubezpieczeniu NNW umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność WARTY ustaje w przypadkach określonych w ust. 10 pkt. 1,3,6, jak również z chwilą śmierci Ubezpieczonego, o ile śmierć ta nie angażuje odpowiedzialności WARTY z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
12. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia:
1) w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta jest na okres dłuższy niż sześć miesięcy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
2) w przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość przez Ubezpieczającego będącego konsumentem, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy.

13. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia zgodnie z ust. 12 pkt.1 oraz od umowy zawartej na podstawie zgody na rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej przed upływem terminu odstąpienia, o którym mowa w ust. 12 pkt. 2, nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
14. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia NNW w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym.
15. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę. Przeniesienie tych praw wymaga pisemnej zgody WARTY. Jeżeli prawa z umowy nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia zostały przeniesione, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy. Pomimo tego przejścia obowiązków, zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Suma ubezpieczenia, gwarancja i limity odpowiedzialności

§23

1. Sumę ubezpieczenia dla przedmiotów, o których mowa w §3 ust. 3 określa Ubezpieczający, odrębnie dla każdego z nich.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY, z zastrzeżeniem limitów odpowiedzialności określonych w ust. 7.
3. Suma ubezpieczenia ruchomości domowych, urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych), zwierząt gospodarskich, budowli, silosów, produktów rolnych (ziemiopłodów), materiałów i zapasów, rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym, nagrobka oraz maszyn rolniczych (sprzętu), każdorazowo ulega zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona po opłaceniu dodatkowej składki, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Suma ubezpieczenia maszyn rolniczej (sprzętu), której wiek nie przekracza 5 lat, licząc od roku produkcji danej maszyny, w okresie ubezpieczenia nie ulega zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, jeśli zostanie wykupiona taka opcja.
5. Maksymalna wysokość sumy ubezpieczenia rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym wynosi 2 000 zł.
6. Suma ubezpieczenia w ubezpieczeniu NNW stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY w odniesieniu do każdego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem §9 ust. 8 pkt. 1 lit. b.
7. Poniższa tabela przedstawia limity odpowiedzialności WARTY:

Lp.	Przedmiot ubezpieczenia / rodzaj kosztów	Limit odpowiedzialności
1.	biżuteria i wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych	30% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych, nie więcej niż 6 000 zł
2.	gotówka, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe w ramach ubezpieczenia ruchomości domowych	10% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych, nie więcej niż 2 000 zł
3.	gotówka w ramach ubezpieczenia rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym	50% sumy ubezpieczenia rzeczy osobistych, nie więcej niż 500 zł
4.	dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, broń wszelkiego rodzaju wraz z oprzyrządowaniem, monety złote lub srebrne, metale szlachetne w złomie lub sztabach, niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne	10% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych, nie więcej niż 6 000 zł
5.	ruchomości domowe w garażu (łącznie dla ruchomości we wszystkich garażach)	20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych
6.	ruchomości domowe w budynku gospodarczym (łącznie dla ruchomości we wszystkich budynkach gospodarczych) oraz w pomieszczeniach przynależnych	20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych
7.	maszyny rolnicze (sprzęt) ubezpieczone w ramach urządzeń	50% sumy ubezpieczenia urządzeń (wyposażenia budynków gospodarczych) nie więcej niż 10 000 zł
8.	koszty naprawy zniszczonych zabezpieczeń przeciwłamaniowych	w granicach sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego z rozszerzeniem Komfort: 3 000 zł
9.	koszty poszukiwania przyczyny szkody	w granicach sumy ubezpieczenia budynku rolniczego z rozszerzeniem Standard: 2 000 zł z rozszerzeniem Komfort: 10 000 zł
10.	panele słoneczne, kolektory solarne, ogniwa fotowoltaiczne	szkody w wyniku stłuczenia, 5% sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego, nie więcej niż 10 000 zł
11.	maszyny rolnicze (sprzęt) AgroCasco w zakresie Komfort	szkody powstałe w związku z przedostaniem się przedmiotu do wnętrza maszyny rolniczej lub jej części: 25% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 50 000 zł

8. Ograniczenie odpowiedzialności w odniesieniu do ruchomości domowych znajdujących się w garażu nie ma zastosowania w przypadku gdy budynek ten stanowi jedną bryłę z budynkiem mieszkalnym, istnieje między nimi przejście, a wszystkie drzwi zewnętrzne spełniają warunki zabezpieczeń, zgodnie z postanowieniami § 6.

§24

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, wysokość odszkodowania zwiększa się o uzasadnione i udokumentowane koszty:
1) akcji ratowniczej – poniesionych wydatków w związku z ratunkiem dotkniętego szkodą mienia, ratowania zdrowia i życia Ubezpieczonego lub osób bliskich oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów jeżeli podjęte w tym celu środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
2) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do wysokości 10% sumy ubezpieczenia,
3) wynagrodzenia biegłych i rzeczoznawców powołanych przez WARTĘ w celu ustalenia rozmiaru i okoliczności szkody – do wysokości 10% sumy ubezpieczenia,
4) zastępstwa procesowego Ubezpieczonego – poniesione w postępowaniu sądowym, toczącym się za zgodą WARTY, w którym ustalana jest odpowiedzialność sprawcy szkody – do wysokości 10% sumy ubezpieczenia.
2. Koszty określone w ust. 1 pkt. 1-2 pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia, a koszty określone w ust.1 pkt. 3-4 pokrywane są ponad sumę ubezpieczenia.

§ 25

- Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym wskazana w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód osobowych i rzeczowych.
- Suma gwarancyjna ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona po opłaceniu dodatkowej składki.
- W ramach ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej, odpowiedzialność WARTY ograniczona jest do wskazanych poniżej limitów:

OC usługi turystyczne	100%
OC koń	50%
OC najemca	50%
w związku z posiadaniem lub używaniem urządzeń latających	20%, nie więcej niż 3 000 zł
w związku z posiadaniem lub używaniem urządzeń transportu osobistego	20%, nie więcej niż 3 000 zł

- WARTA w granicach sumy gwarancyjnej pokrywa także:
 - koszty akcji ratowniczej – udokumentowane i uzasadnione wydatki poniesione w związku z ratunkiem dotkniętego szkodą mienia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów jeżeli podjęte w tym celu środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - koszty rzeczoznawców – obejmujące wynagrodzenie biegłych i rzeczoznawców powołanych przez WARTĘ w celu ustalenia rozmiaru i okoliczności szkody,
 - koszty poniesione w postępowaniu sądowym, toczącym się za zgodą WARTY obejmującym obronę sądowną:
 - w sporze cywilnym – przed roszczeniami poszkodowanych,
 - w postępowaniu karnym – jeżeli w wyniku zdarzenia powodującego odpowiedzialność Ubezpieczonego zostanie przeciwko niemu, jako sprawcy szkody, wszczęte postępowanie.

Składka za ubezpieczenie

§ 26

- Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności WARTY.
- Wysokość składki ubezpieczeniowej, w tym w zakresie zniżek i zwrytek, ustala się na podstawie Taryfy Stawek, obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia w zależności od:
 - przedmiotu ubezpieczenia,
 - adresu miejsca ubezpieczenia,
 - wieku budynków, palności, sposobu wykorzystania budynków,
 - wielkości gospodarstwa, liczby pracowników, liczby pojazdów wolnobieżnych,
 - zakresu ubezpieczenia,
 - wysokości sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej,
 - liczby osób objętych ubezpieczeniem NNV,
 - długości okresu ubezpieczenia,
 - charakteru umowy (nowa/wznowiona),
 - przebiegu ubezpieczenia,
 - schematu płatności składki ubezpieczeniowej.
- W przypadku doublebezpieczenia określonego w § 27, składka należna do zapłaty liczona jest za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
- O ile nie umówiono się inaczej, składka lub pierwsza rata składki, jeżeli ustalono w umowie ubezpieczenia taką formę płatności, powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
- W przypadku płatności składki przelewem bankowym/przekazem pocztowym jako termin zapłaty składki (raty składki) przyjmuje się datę dokonania wpłaty przez Ubezpieczającego, tj. datę potwierdzenia przez bank polecenia przelewu bądź datę stempla pocztowego na dowodzie wpłaty.
- Kolejna rata składki powinna być opłacona (polecenie przelewu/nadanie przekażu powinno być dokonane) w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
- W przypadku umów zawartych na okres krótszy niż 12 miesięcy (ubezpieczenie krótkoterminowe) składkę opłaca się jednorazowo, o ile nie umówiono się inaczej.

Doublebezpieczenie

§ 27

- W trakcie trwania umowy ubezpieczenia, po opłaceniu dodatkowej składki, możliwe jest zawarcie doublebezpieczenia do umowy pierwotnej w przypadku:
 - konieczności uzupełnienia sumy ubezpieczenia mienia wskazanego § 3 ust. 3 oraz ubezpieczenia nagrobków, rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym, a także sumy gwarancyjnej w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, w przypadku ich zmniejszenia w wyniku wypłaty odszkodowania,
 - podwyższenia sumy ubezpieczenia w przypadku zwiększenia wartości ubezpieczonego przedmiotu,
 - wznienia do ubezpieczenia nowego przedmiotu ubezpieczenia, dotychczas nieobjętego ochroną ubezpieczeniową, z wyłączeniem rozszerzenia zakresu ubezpieczenia budynków rolniczych oraz usług Assistance.
- Ustalona w powyższy sposób (nowa lub podwyższona) suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
- O ile nie umówiono się inaczej, w przypadku doublebezpieczenia nie ulega zmianie sposób płatności składki: jednorazowo lub w ratach, zadeklarowany w momencie zawierania umowy.
- Doublebezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 zawierane jest na odrębnej umowie ubezpieczenia, z okresem ochrony do końca ważności pierwotnego dokumentu ubezpieczenia.

Zwrot składki

§ 28

- W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu bądź osobie przez niego upoważnionej przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 3.
- Składkę podlegającą zwrotowi ustala się proporcjonalnie do okresu niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
- Zwrot składki nie przysługuje w przypadku, gdy nastąpiło wyczerpanie sumy ubezpieczenia, w związku z całkowitym wykorzystaniem ochrony ubezpieczeniowej.

Ogólne zasady postępowania w przypadku szkody

§ 29

- W przypadku powstania szkody Ubezpieczony ma obowiązek niezwłocznie zgłosić szkodę do COK pod numerem telefonu wskazanym w umowie ubezpieczenia, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zaistnienia szkody lub uzyskania informacji o niej, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od ustania okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody. Następnie Ubezpieczony ma obowiązek postępować zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika COK.
- Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 WARTA może odpowiednio zmniejszyć wysokość odszkodowania, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.

Szczegółowe zasady postępowania w przypadku szkody

§ 30

- W przypadku powstania szkody w dobrowolnym ubezpieczeniu mienia, rzeczy osobistych poza gospodarstwem rolnym oraz nagrobka Ubezpieczony obowiązany jest:

- użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - powiadomić właściwy bank o utracie karty płatniczej lub czeków w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku w terminie najpóźniej 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia,
 - powiadomić niezwłocznie, w terminie najpóźniej 24 godzin od ujawnienia się zdarzenia, miejscowy organ Policji w przypadku kradzieży z włamaniem, usiłowania lub dokonania rabunku, dewastacji oraz zgłosić wykaz utraconych (zniszczonych lub uszkodzonych) przedmiotów z podaniem ich ilości, wartości, producenta, itp. informacji,
 - zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz dostarczyć WARCIE posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych,
 - złożyć w WARCIE wykaz – utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych – przedmiotów ubezpieczenia z podaniem ich ilości, wartości, roku nabycia, producenta ew. miejsca zakupu oraz inne dokumenty potwierdzające fakt posiadania danego przedmiotu – w terminie 7 dni od powiadomienia WARTY o powstaniu szkody,
 - w przypadku utraty lub zniszczenia dzieł sztuki, zbiorów kolekcjonerskich lub antyków, przedstawić potwierdzenie faktu ich nabycia oraz wycenę rzeczoznawców,
 - udokumentować posiadanie utraconych przedmiotów, poprzez przedstawienie dowodów zakupu, gwarancji, instrukcji obsługi, opakowań,
 - nie dokonywać zmian w przedmiocie ubezpieczenia, do czasu przybycia przedstawiciela WARTY w celu ustalenia okoliczności szkody, nie dłużej jednak niż 7 dni od dnia powiadomienia WARTY o powstaniu szkody, chyba że dokonanie zmian jest konieczne w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia przed powiększeniem się szkody,
 - zezwolić WARCIE na dokonanie czynności mających na celu ustalenie przyczyn i rozmiarów szkody.
- Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 pkt 1, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
 - Jeżeli niedopełnienie przez Ubezpieczonego pozostałych obowiązków określonych w ust. 1 miało wpływ na powstanie szkody, zwiększenie jej rozmiarów lub ustalenie okoliczności zdarzenia i zakresu szkody, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.

§ 31

- W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym jak również w razie zajścia zdarzenia, które może spowodować roszczenie wobec Ubezpieczonego ze strony poszkodowanego Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - przekazać informacje o okolicznościach i przyczynach szkody, starać się o ustalenie świadków szkody oraz stosować się do zaleceń WARTY,
 - złożyć dokumenty dotyczące okoliczności zdarzenia oraz własne oświadczenie odnośnie swojej odpowiedzialności za szkodę,
 - zawiadomić pisemnie WARTĘ, jeżeli przeciwko niemu lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność, wszczęto postępowanie karne, administracyjne lub inne, albo jeżeli osoba trzecia wystąpiła z roszczeniem na drogę sądową,
 - na wniosek WARTY, udzielić dodatkowych wyjaśnień i dostarczyć posiadane dowody, potrzebne do ustalenia okoliczności zdarzenia oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
 - prześłać do WARTY orzeczenie sądu w sprawie związanej ze zdarzeniem, z którego wynika jego odpowiedzialność, w terminie umożliwiającym WARCIE zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.
- Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 pkt 1, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu
- Jeżeli w związku z powstałą szkodą WARTA zaleciła na piśmie podjęcie środków mających na celu zapobieżenie w przyszłości dalszym szkodom, a Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie zastosował się do tego zalecenia, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania za następne szkody powstałe z tej samej przyczyny lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia o naprawienie szkody, która objęta jest ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem WARTY, jeżeli nie wyraziła ona na to uprzednio zgody.

§ 32

- W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - zabezpieczyć dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem, dla uzasadnienia zgłoszenia roszczenia,
 - przedstawić pełną dokumentację medyczną z przebiegu leczenia powypadkowego i dokumentację sprzed wypadku,
 - na zlecenie WARTY poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez WARTĘ lub obserwacji klinicznej celem ustalenia stałego uszczerbku na zdrowiu,
 - w przypadku śmierci Ubezpieczonego osoba uprawniona do otrzymania świadczenia jest zobowiązana dostarczyć dodatkowo wyciąg z aktu zgonu oraz dokument potwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo ze zmarłym.
- W razie niedopełnienia pozostałych obowiązków, o których mowa w ust. 1, WARTA może odmówić wypłaty świadczenia lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, o ile miało to wpływ na ustalenie okoliczności zdarzenia, bądź ustalenie rozmiarów szkody.
- WARTA może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie WARTY do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez te osoby danych o jej stanie zdrowia, ustaleniu praw osoby do świadczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia w szczególności do lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę po wypadku lub zachorowaniu.
- WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio je zmniejszyć w wypadku odmowy udzielenia zgody przez Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego bądź podmiotów, które udzielały Ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych na uzyskanie informacji, o których mowa w ust 3, jeżeli miało to wpływ na ustalenie istnienia szkody lub zakresu jej odpowiedzialności.

§ 33

- W przypadku wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony Assistance, Ubezpieczony (lub osoba przez niego upoważniona) zobowiązany jest, przed podjęciem działań we własnym zakresie, do skontaktowania się z COK pod numerem podanym w umowie ubezpieczenia.
- Osoba zgłaszająca powinna podać następujące informacje:
 - imię i nazwisko Ubezpieczonego,
 - imię i nazwisko osoby zgłaszającej,
 - adres miejsca ubezpieczenia,
 - nr polisy,
 - krótki opis zdarzenia lub nieszczęśliwego wypadku/nagłego zachorowania i rodzaju koniecznej pomocy,
 - numer telefonu do kontaktu z Ubezpieczonym,
 - inne informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczonych usług.

Wypłata odszkodowania

§ 34

- Odszkodowanie jest wypłacane w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez WARTĘ zgłoszenia szkody w trybie określonym w § 29.
- Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych dla ustalenia odpowiedzialności WARTY lub wysokości odszkodowania nie jest możliwe, WARTA wypłaca odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Bezsprawną część odszkodowania WARTA wypłaca w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Przez bezsprawną część odszkodowania

rozumie się część świadczenia WARTY, która może być wypłacona po spełnieniu następujących warunków:

- 1) została ustalona odpowiedzialność WARTY za zgłoszoną szkodę i równocześnie,
 - 2) nieznaną jest dokładna, ostateczna wysokość szkody, jednak z całą pewnością wiadomo, że wysokość szkody przekroczy kwotę zakwalifikowaną jako bezpieczna część odszkodowania.
3. WARTA zobowiązana jest powiadomić pisemnie, w terminach określonych w ust. 1-2, osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, o:
- 1) przyczynach niemożności zaspokojenia roszczeń w terminach wskazanych powyżej,
 - 2) odmowie wypłaty lub o wypłacie odszkodowania w innej wysokości niż w zgłoszonym roszczeniu, ze wskazaniem okoliczności i podstawy prawnej oraz pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
4. W przypadku odzyskania przedmiotów ubezpieczenia w stanie nieuszkodzonym, WARTA wolna jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie zwrócić WARCIE wypłaconą kwotę, zaś w przypadku odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub zmienionym przedstawić je do oględzin WARTY w celu weryfikacji odszkodowania.

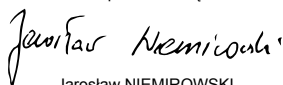
Roszczenia regresowe **§ 35**

1. Roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi na WARTĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli WARTA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami WARTY.
2. Nie przechodzi na WARTĘ roszczenie Ubezpieczonego do osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że wyrządziły one szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Ubezpieczony, bez zgody WARTY, zrzekł się roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, WARTA może odmówić odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.
4. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie ujawnione zostało po wypłaceniu odszkodowania, WARTA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części odszkodowania.

Postanowienia końcowe **§ 36**

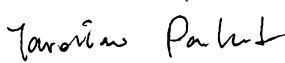
1. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU stosuje się prawo polskie.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne obowiązujące przepisy prawne.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Skargi, zażalenia w tym reklamacje mogą być składane przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia do WARTY:
 - 1) w formie pisemnej na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
 - 2) w formie elektronicznej za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
 - 3) telefonicznie pod nr 502 308 308,
 - 4) w każdej jednostce WARTY, na piśmie doręczonym osobiście lub w formie ustnej do protokołu.
5. WARTA rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi w formie pisemnej przesyłką listową lub w formie elektronicznej na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd WARTY.
6. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów jest:
 - 1) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (strona [www: https://www.knf.gov.pl](https://www.knf.gov.pl)),
 - 2) Rzecznik Finansowy (strona [www: https://www.rf.gov.pl](https://www.rf.gov.pl)).W przypadku umów zawieranych przez Internet skargę można złożyć dodatkowo za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygania sporów (Platforma ODR) – adres: <https://webgate.ec.europa.eu/odr/main/index.cfm?event=main.home.show&lng=PL>.
7. W porozumieniu z Ubezpieczającym, mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
8. Wszystkie zmiany i odstępstwa od postanowień niniejszych OWU są sporządzane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
9. Niniejsze OWU WARTA ROLNE w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 16 października 2019 roku.

Wiceprezes Zarządu

Jarosław NIEMIROWSKI

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT

INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA KLIENTA UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

WARTA dba o Pani/Pana dane, dlatego w trosce o ich bezpieczeństwo prosimy o zapoznanie się z klauzulami informacyjnymi dotyczącymi ich przetwarzania.

	DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE	Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, Rondo I. Daszyńskiego 1, 00-843 Warszawa („WARTA”). Z administratorem można się kontaktować pisemnie pod podanym adresem siedziby lub w sposób wskazany na stronie www.warta.pl .	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		WARTA uzyskała Pani/Pana dane osobowe od Ubezpieczającego w związku ze złożonym przez niego wnioskiem o sporządzenie oferty ubezpieczenia lub w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.
CEL, PODSTAWA PRAWNA I OKRES PRZETWARZANIA DANYCH	Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez WARTĘ w celu: 1) oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wyliczenia składki ubezpieczeniowej oraz obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń. W tym celu WARTA stosuje procesy oparte na zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu, które wiążą się z oceną informacji przetwarzanych na Pani/Pana temat przez system informatyczny (bez wpływu człowieka) i z zaszczerwowaniem Pani/Pana do określonej grupy, w celu wyliczenia wysokości składki ubezpieczeniowej. Podstawą profilowania będą dane zawarte we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia oraz dane zebrane na podstawie innych umów ubezpieczenia zawartych przez Panią/Pana z WARTĄ, jak również dane dotyczące historii szkodowości. Konsekwencją takiego przetwarzania będzie automatyczna decyzja dotycząca wysokości składki lub innych warunków umowy ubezpieczenia. Ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania takiej decyzji, do wyrażenia własnego stanowiska lub do podjęcia decyzji przez pracownika; 2) zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przez 5 lat, a w przypadku przedsiębiorców przez 10 lat od zawarcia umowy ubezpieczenia; 3) reasekuracji ryzyka – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. zmniejszenia ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawartą umową, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń dla obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia; 4) windykacji i dochodzenia roszczeń oraz obrony praw WARTY w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie prawnie uzasadnionego interesu WARTY, tj. możliwości dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami, do czasu upływu terminów przedawnienia roszczeń przysługujących WARCIE bądź przedawnienia karalności czynu popełnionego na szkodę WARTY; 5) marketingu własnych produktów lub usług WARTY, w tym profilowania w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych oraz w celu przedstawienia odpowiedniej oferty, na podstawie prawnie uzasadnionego interesu realizowanego przez WARTĘ, tj. promowania własnych produktów lub usług WARTY, do czasu wyrażenia przez Panią/ Pana sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w tym celu; 6) dochodzenia roszczeń regresowych przez WARTĘ (w przypadku wypłaty przez WARTĘ odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących Pani/Panu względem osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę; 7) likwidacji szkody (o ile zostanie zgłoszona), w tym obsługi zgłoszenia, wydania decyzji ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie umowy, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów kodeksu cywilnego, do momentu wydania przez WARTĘ decyzji w przedmiocie wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia, a także w celu rozpatrywania reklamacji (o ile zostanie złożona) – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po upływie tego okresu w celach archiwizacyjnych na wypadek zgłoszenia kolejnej szkody lub dodatkowych roszczeń – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. obrony przed roszczeniami, przez okres przedawnienia przysługujących Pani/Panu roszczeń; 8) ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, w tym w celach statystycznych, na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przez okres obowiązywania umowy, przez okres likwidacji szkody w przypadku zgłoszenia szkody lub innego roszczenia oraz przez czas trwania ewentualnych postępowań sądowych związanych z dochodzonym przez Panią/Pana roszczeniem; 9) rachunkowym, na podstawie przepisów o rachunkowości, przez okres wskazany w tych przepisach, przedłużony o okres dochodzenia roszczeń; 10) oceny satysfakcji z usług WARTY – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli przebiegu i podnoszenia standardów realizowanych usług na podstawie zebranych przez WARTĘ opinii, przez okres obowiązywania umowy ubezpieczenia a także w okresie następującym po rozpatrzeniu roszczeń o wypłatę odszkodowania lub świadczenia zgłoszonych do WARTY; 11) rozpatrywania wniosków, skarg i reklamacji innych niż związane z procesem likwidacji szkody – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po ich rozpatrzeniu, w celach archiwizacyjnych, na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli prawidłowości prowadzenia tych postępowań.	
DO CZEGO PRZYSŁUGUJE PANI/ PANU PRAWO	Przysługuje Pani/Panu prawo do: 1) dostępu do swoich danych – czyli uzyskania od WARTY potwierdzenia, czy przetwarzane są Pani/Pana dane osobowe; uzyskania ich kopii oraz informacji m.in. o: celach przetwarzania, kategoriach danych, kategoriach odbiorców danych, planowanym okresie ich przechowywania i źródle ich pozyskania przez WARTĘ; 2) ich sprostowania – czyli poprawienia lub uzupełnienia dotyczących Pani/Pana danych osobowych, które są nieprawidłowe lub niekompletne; 3) ich usunięcia – w przypadkach wskazanych w art. 17 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w szczególności w przypadku, gdy dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane, lub złożony został skuteczny sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych (o ile nie zakłada to realizacji umowy lub obowiązków WARTY wynikających z przepisów prawa); 4) ograniczenia przetwarzania – czyli zaprzestania przetwarzania, w szczególności, gdy kwestionuje Pani/Pan prawidłowość danych osobowych lub wnosi sprzeciw wobec ich przetwarzania – na okres pozwalający WARCIE zweryfikować zasadność żądania; 5) przeniesienia swoich danych – czyli do uzyskania od WARTY w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego Pani/Pana danych osobowych, które Pani/Pan dostarczył(a) WARCIE i które WARTA przetwarza na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie zawartej z Panią/Panem umowy. Ponadto ma Pani/Pan prawo żądać, aby WARTA przelała innemu administratorowi Pani/Pana dane osobowe, o ile jest to technicznie możliwe; 6) wniesienia sprzeciwu z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, w tym profilowania na tej podstawie, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; Pomimo sprzeciwu WARTA jest uprawniona w dalszym ciągu przetwarzać te dane osobowe, jeżeli wykáže istnienie ważnych, prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń. Przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia w dowolnym momencie sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; 7) wniesienia skargi do Organu Nadzoru w zakresie danych osobowych (jest nim Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych). Jeżeli wyraził(a) Pani/Pan zgodę na przetwarzanie danych osobowych, ma Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody pozostaje bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. Przysługuje Pani/Panu prawo do uzyskania interwencji ze strony pracownika WARTY wobec decyzji opierającej się na zautomatyzowanym przetwarzaniu, do wyrażania własnego stanowiska i do zakwestionowania tej decyzji poprzez kontakt z WARTĄ przez jej agenta, infolinię lub wysłanie wiadomości na adres e-mail: IOD@warta.pl .	
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	W celu cofnięcia zgody lub skorzystania z przysługujących praw należy się skontaktować z inspektorem ochrony danych lub agentem. Kontakt z inspektorem jest możliwy drogą elektroniczną poprzez: IOD@warta.pl lub drogą pisemną pod adresem siedziby WARTY podanym powyżej. Dane inspektora dostępne są na stronie internetowej: www.warta.pl w zakładce „Kontakt”. Kontakt z agentem ubezpieczeniowym jest możliwy osobiście lub drogą telefoniczną.	
ODBIORCY DANYCH	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, biura informacji gospodarczej i biura informacji kredytowej – o ile została udzielona w tym zakresie zgoda, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa.	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa.
INNE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA DANYCH	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: biur informacji gospodarczej oraz biur informacji kredytowej – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, o ile została udzielona w tym zakresie zgoda; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny – w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego – m.in. w zakresie historii szkodowości i weryfikacji danych podmiotu; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń, placówek medycznych – w zakresie informacji o stanie zdrowia, o ile została wyrażona zgoda; dostawców usług assistance – w zakresie przebiegu i rezultatów wykonanych usług; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie danych tam ujawnionych w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych jest niezbędne do zawarcia umowy, jak również może wynikać z przepisów prawa – brak podania tych danych może uniemożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych do celów marketingowych jest dobrowolne.	